

การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง
จังหวัดสงขลา

Infection Management of Coronavirus 2019 in the Secondary School,
Songkhla Province

เพ็ญรวี รัตนมูณี

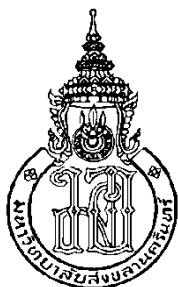
Pangrawee Rattanamunee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Science in Health System Management
Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง
จังหวัดสงขลา

Infection Management of Coronavirus 2019 in the Secondary School,
Songkhla Province

เพ็ญรวี รัตนมูณี

Pangrawee Rattanamunee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Science in Health System Management
Prince of Songkla University

2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยฉบับนี้มาจากการศึกษาของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ .....

(ศาสตราจารย์ ดร.พงศ์เทพ สุธีรวุฒิ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ .....

(นางสาวเพียงรวี รัตน์มุณี)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยฉบับนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน
และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ .....

(นางสาวเพียงรวี รัตนมณี)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวเพียงวี รัตนมณี
สาขาวิชา	การจัดการระบบสุขภาพ
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และการสนทนากลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ ครู และบุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน จำนวนกลุ่มละ 10 คน เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนเมษายน 2566 - พฤษภาคม 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในระยะก่อนการแพร่ระบาดมีการป้องกัน โดยปฏิบัติตามมาตรการหลัก DMHT-RC โรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด ในระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด มีการจัดการเพื่อลดความรุนแรง โดยปฏิบัติตามมาตรการหลัก DMHT-RC ผสมกับปฏิบัติตามมาตรการเสริม SSET-CQ ส่วนระยะหลังการแพร่ระบาด มีการจัดการการฟื้นฟูทั้งด้านสุขภาพจิตและด้านร่างกาย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการจัดการแต่ยังมีการระบาดที่ไม่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล คือ นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจไม่ตระหนักในเรื่องหากตนเองติดเชื้อ อาจจะแพร่เชื้อไปยังกลุ่มเปราะบาง และจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างรุนแรง ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม คือ พื้นที่ภายในโรงเรียนมีความแออัด ประชากรในโรงเรียนมีจำนวนมาก วัสดุป้องกันโรคมีไม่เพียงพอ สำหรับปัจจัยด้านระบบและกลไก คือ ทางโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งงานที่รับผิดชอบงานด้านโรคระบาดภายในโรงเรียน และไม่มีการปรับแนวทางปฏิบัติ DMHT-RC ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

แนวทางการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนจึงควรมีแนวทางปฏิบัติที่เน้นความสอดคล้องเข้ากับบริบทของสถานศึกษา และเอื้ออำนวยให้เกิดการปฏิบัติได้จริง เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียน คุณครู และบุคลากรในสถานศึกษาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย

ข้อเสนอแนะต่อ สถานศึกษาต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาด รวมถึงการสร้าง ความตระหนักในการแพร่ระบาดไปสู่กลุ่มเปราะบาง มีการสอดแทรกเนื้อหาของโรคระบาดไปในวิชาเรียน ในเรื่องของ การเกิดโรค การแพร่ระบาด การป้องกันโรค และมีการประสานงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน กับสถานพยาบาล เพื่อส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงการติดตามเฝ้าระวังโรคระบาดภายในโรงเรียน

คำสำคัญ: การจัดการ, โคโรนาไวรัส 2019

Thesis Title	Infection Management of Coronavirus 2019 in the Secondary School, Songkhla Province
Author	Miss Pangrawee Rattanamunee
Major Program	Health System Management
Academic Year	2022

ABSTRACT

This study is a descriptive research. The purpose of this study was to study the management of coronavirus infection 2019 in a secondary school, Songkhla Province. Qualitative data was collected by in-depth interviews with school administrators and group discussions with school-related people, teachers and staff, parents, students, each group of 10 people. Data was collected between April 2023 - May 2023. Data was analyzed using content analysis.

The results of the study revealed that the management of coronavirus 2019 infection in the pre-epidemic stage is preventable by implementing the main measures DMHT-RC and the school emphasizes strict compliance with the measures. During the epidemic managed to reduce violence by adhering to the main measures DMHT-RC combined with the supplementary measures SSET-CQ. Both mental and physical recovery are managed. Due to individual factors, students still lack knowledge and understanding. They were not aware that infection may infect vulnerable groups and will affect others severely. As for the environmental factor, the area inside the school is crowded. The school population is large. There are not enough prophylactic materials. As for the systemic and mechanical factors, the school does not have a working group responsible for the epidemic within the school. and no adaptation of the DMHT-RC guidelines to the school context.

Guidelines for the management of coronavirus disease 2019 in schools should have guidelines that focus on consistency with the context of the educational institution and conducive to actual practice. To prepare and to deal with the outbreak of the disease effectively. So that students, teachers, and staff in educational institutions can live safely.

Further suggestion Educational institutions must have knowledge about epidemics. Including raising awareness of the epidemic to vulnerable groups. The content of the epidemic is inserted into the subjects of the disease, epidemic, disease prevention. And there is a coordination between the school and the Subdistrict Health Promotion Hospital. Including the monitoring of the epidemic within the school.

Keywords: Management, Coronavirus 2019

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.พงศ์เทพ สุธีรัฐดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง ที่ถูกต้องและอันเป็นประโยชน์ จุดประกายความคิดอันทรงคุณค่า คอยสนับสนุนให้กำลังใจ รวมถึงให้ ข้อคิดเห็นในการแก้ไขส่วนที่บกพร่องของการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้วิจัยซาบซึ้งและประทับใจ ในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กุลทัต หงส์ขยางกูร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.เพ็ญ สุขมาก รศ. ดร. สมเกียรติยศ วรเดช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาและให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ สร้างปัญญาให้กับผู้วิจัยอันเป็นพื้นฐานในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย รวมถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่ง ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยทุกท่านที่ ให้โอกาสและความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันนโยบาย สาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ ของสถาบันนโยบายสาธารณะ และเพื่อนร่วมงาน หลักสูตรการจัดการระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจกันมาตลอด

ขอขอบพระคุณ ครอบครัว และกัลยาณมิตรทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจ กำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุกๆด้าน ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นตั้งใจจนประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยหวัง เป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ

นางสาวเพียงรวี รัตนมณี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
Abstract.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(11)
สารบัญภาพ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	5
2.1 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.....	5
2.2 รูปแบบการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.....	6
2.3 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน.....	7
2.4 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง	10
2.5 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู.....	13
2.6 แนวปฏิบัติการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในต่างประเทศ.....	13
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	19
3.2 ผู้ให้ข้อมูล.....	19
3.3 พื้นที่ศึกษา.....	19
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	20
3.5 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ.....	20
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
3.8 การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	24
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและบริบทพื้นที่.....	24
4.2 ผลการวิจัย.....	28
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	54
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	54
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	57
5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	58
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล.....	61
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
ประวัติผู้เขียน.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล.....	25
4.2 ผลการวิจัยการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้อำนวยการ ระยะก่อนการแพร่ระบาด ด้านการป้องกัน.....	26
4.3 ผลการวิจัยการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้อำนวยการ ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด ด้านลดความรุนแรง.....	27
4.4 ผลการวิจัยการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้อำนวยการ ระยะหลังการแพร่ระบาด ด้านการฟื้นฟู.....	30
4.5 ผลการวิจัยการสนทนากลุ่มของครูและบุคลากรในโรงเรียน ระยะก่อนการแพร่ ระบาด ด้านการป้องกัน.....	36
4.6 ผลการวิจัยการสนทนากลุ่มของครูและบุคลากรในโรงเรียน ระยะระหว่างมี การแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง.....	40
4.7 ผลการวิจัยการสนทนากลุ่มของครูและบุคลากรในโรงเรียน ระยะหลังการแพร่ ระบาดด้านการฟื้นฟู.....	44
4.8 ผลการวิจัยการสนทนากลุ่มของนักเรียน ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน	49

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่มีการแพร่ระบาดไปหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยเกิดจากเชื้อไวรัสในระบบทางเดินหายใจสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ และยังคงส่งผลมายังประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามไปด้วย ได้แก่ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป การใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบในแวดวงกว้างของการศึกษาอีกด้วย อันได้แก่ โรงเรียน สถานศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา ซึ่งจังหวัดสงขลาจัดว่าเป็นจังหวัดที่มียอดผู้ติดเชื้อจำนวนมากเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ จึงทำให้มีจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรติดเชื้ออย่างมาก ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงเป็นสถานที่อันดับแรกที่ถูกสั่งปิดการเรียนการสอน หรือการทำกิจกรรมนอกสถานที่ เนื่องจากเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดที่อาจถึงชีวิตได้ (ชัยวัฒน์ แจ็งอักษร และคณะ, 2564) หากกล่าวถึงโรงเรียนหลังจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลให้นักเรียน และครู ต้องปรับตัวกับวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ (วินิจ ภาเจริญ และคณะ, 2564) รวมถึงแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีมาตรการแนวทางการป้องกันภายในโรงเรียนประกาศออกมาเพื่อให้นักเรียน ครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด (สิริกัญญา ศิริเลิศ และคณะ, 2565)

ด้านสภาพบริบทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นสถาบันทางสังคมพื้นฐาน เป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมในทุกด้าน มีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มาจากครอบครัวต่างกัน จึงเป็นปัจจัยสำคัญก่อให้เกิดปัญหาโรคต่าง ๆ และมีโอกาสที่จะแพร่กระจายเชื้อโรคได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ การใกล้ชิด การทำกิจกรรม การใช้ของร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งตลอดการเปิดภาคเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผ่านมาได้มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น เมื่อโรงเรียนมีการปิดภาคเรียนการศึกษาส่วนใหญ่ักเรียนมีการติดเชื้อจากคนในครอบครัว ในพื้นที่เสี่ยงที่นักเรียนเดินทาง ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักเป็นอย่างยิ่งถึงสถานการณ์ดังกล่าว และคำนึงถึงความปลอดภัยด้านสุขภาพของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงมีการวางแผนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการป้องกันที่ต้องปฏิบัติภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่

ปลอดภัยเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยยึดความปลอดภัยของนักเรียน รวมถึงบุคลากรของสถานศึกษาเป็น ที่ตั้งเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพต่อไป

กระทรวงสาธารณสุขได้มีแนวทางการป้องกันจึงได้ประกาศออกมาเพื่อใช้สำหรับ สถานศึกษา ได้แก่ การเว้นระยะห่าง 1-2 เมตร การเรียนการสอนในรูปแบบ Online การงดทำ กิจกรรมร่วมกัน การล้างมือ การสวมใส่หน้ากากอนามัย การตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดระบบ ช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบ และมาตรการอื่น ๆ ที่โรงเรียนสามารถปฏิบัติได้ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโรงเรียนจะปฏิบัติตามมาตรการ ก็ยังพบว่าไม่สามารถจัดการได้ดี เนื่องจากปัญหาและข้อจำกัด ในการปฏิบัติที่พบว่าเกิดจากเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีไม่เพียงพอ (วิทัศน์ ฝักเจริญผล และคณะ, 2563) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่มีแนวโน้มการติดเชื้อรุนแรงขึ้นแน่นอน หากมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถแก้ไขได้ รวมถึง การไม่ตระหนักต่อการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกัน ซึ่งหากมีการเตรียมความพร้อมที่สามารถจัด ข้อจำกัดได้หรือสามารถปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัดได้ จะทำให้โรงเรียนมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ลดน้อยลง มีผลกระทบทางการเรียน การสอนน้อยลง รวมถึงนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่แข็งแรง และยังสามารถรองรับสถานการณ์ในอนาคตได้ หากเกิดการพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ หรือโรคอุบัติใหม่ (เทียน ทองแก้ว, 2563)

จากสาเหตุข้างต้นผู้วิจัยได้ตระหนักถึงสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของนักเรียน คุณครู และบุคลากรในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียน มัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา โดยเน้นความสอดคล้องเข้ากับบริบทของสถานศึกษา และเอื้ออำนวย ให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียน คุณครู และบุคลากรในสถานศึกษาสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

1.3 คำถามการวิจัย

การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัด สงขลา ควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง คือ โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยเป็นบุคลากร ภายในสถานศึกษาแห่งนี้ จึงสามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกได้ และกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลอย่างชัดเจน เนื่องจากไว้วางใจที่จะให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ซึ่งทำการศึกษาระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2566

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

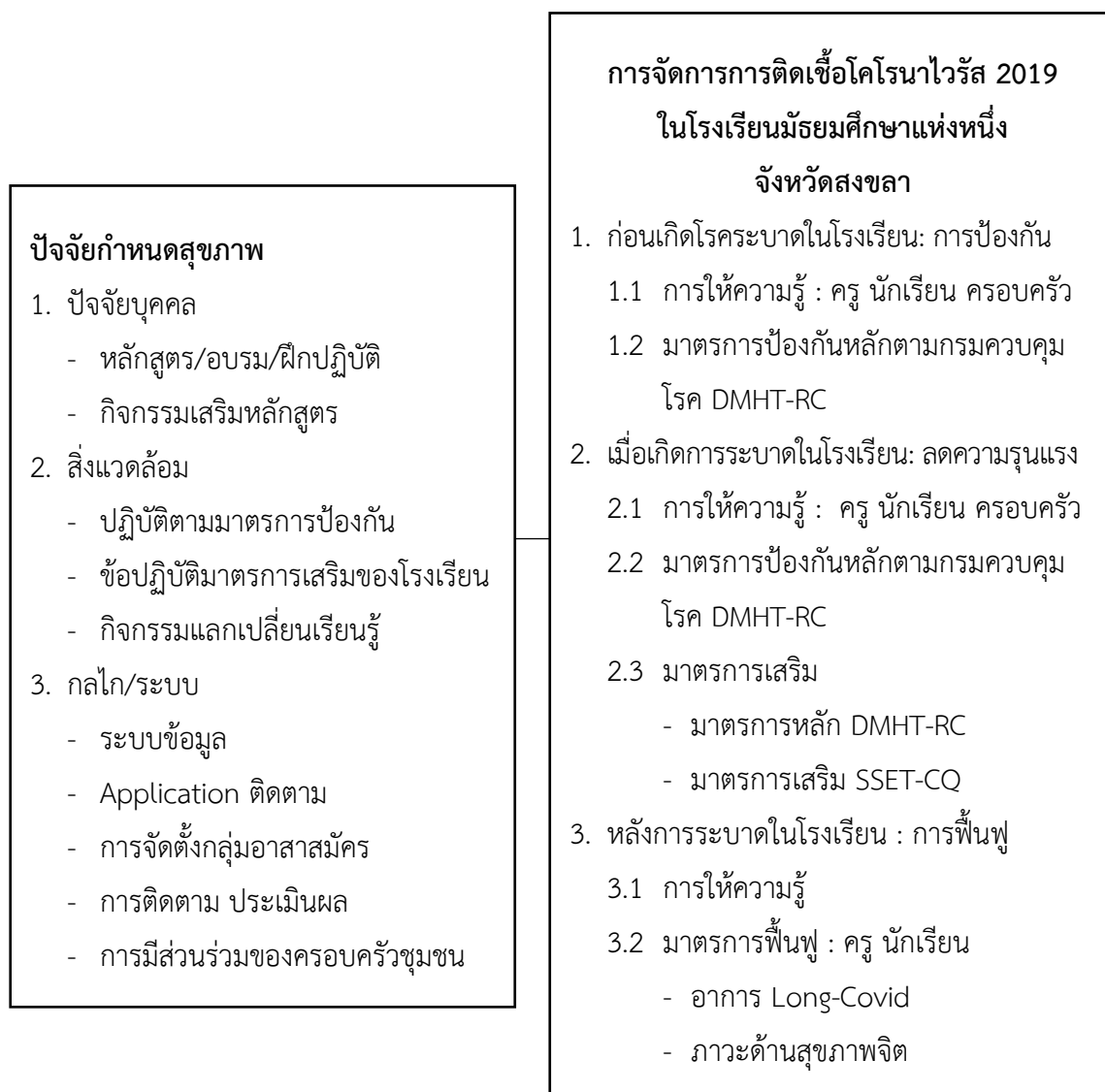
ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ โรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนา ปรับปรุงแนวทางการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในองค์กรหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ให้มีแนวทางที่เอื้ออำนวยให้เกิดการปฏิบัติได้จริง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ข้อปฏิบัติ ที่ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมกันปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากบทความทางวิชาการ เอกสาร รวมถึงงานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบประกอบในการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งเป็น ดังนี้

- 2.1 โรคไวรัสโคโรนา 2019
- 2.2 รูปแบบการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- 2.3 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน
- 2.4 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง
- 2.5 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู
- 2.6 แนวปฏิบัติการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ในต่างประเทศ

- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 โรคโคโรนาไวรัส 2019

2.1.1 โรคโคโรนาไวรัส 2019

โคโรนาไวรัส 2019 เป็นเชื้อไวรัสที่สามารถก่อโรคในระบบทางเดินหายใจ อาการอาจจะมี ความรุนแรง ไม่รุนแรงขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายและภาวะแทรกซ้อน ซึ่งโรคในระบบทางเดินหายใจมีหลากหลายโรค เช่น เมอร์ส ซาร์ส แต่สำหรับโรคโคโรนาไวรัส 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่เพิ่งมีการค้นพบ และแพร่ระบาดพบครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่นมณฑลหูเป่ย์สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีการติดต่อจากคนสู่คน และมีการระยะฟักเชื้อประมาณ 2-7 วัน

วรรมน จันทรเบญจกุล (2563) ได้กล่าวว่า โคโรนาไวรัส 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่ เกิดจาก Coronavirus ชื่อ SARS-CoV-2 ซึ่งจะก่อให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจ และการระบาดโรคนี้อาจส่งผลต่อหลายๆ ด้าน เช่น เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

2.1.2 สาเหตุการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019

Adhikari et al. (2020) ไวรัสโคโรนา สามารถติดจากคนสู่คน มีอาการคล้ายไข้หวัด ตลอดจนระบบทางเดินหายใจ และระบบประสาทที่รุนแรง

Guo et al. (2020) การแพร่ระบาด หรือการติดเชื้อจากโรคโคโรนา 2019 สามารถติดเชื้อได้จาก การจาม ละอองฝอยจากน้ำมูก น้ำลาย ซึ่งจะมีอาการ ไข้ ไอ เจ็บคอ รวมถึง ปอดอักเสบ หายใจเหนื่อยหอบ ไตวาย และอาจจะเสียชีวิต

2.1.3 อาการของโรคไวรัสโคโรนา 2019

อาการทั่วไป คือ ผู้ป่วยจะมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ระบบการหายใจ มีไข้ ไอ หายใจถี่ ในกรณีที่อาการรุนแรงมาก มีภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ ไตวาย หรือ อาจเสียชีวิต

2.1.4 ความรุนแรงของโรคไวรัสโคโรนา 2019

ความรุนแรงของโรคขึ้นอยู่กับปริมาณไวรัสที่ได้รับเข้าทางเดินหายใจ ปัจจัยทางผู้ติดเชื้อ เช่น สุขภาพ โรคประจำตัว การปฏิบัติตนเมื่อเริ่มป่วยการดูแลรักษาเมื่อมีการติดเชื้อ

2.2 รูปแบบการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.2.1 การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

การป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ควรมีการปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ได้แก่ มาตรการ DMHT-TA ดังนี้

1. D Distancing การรักษาระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลุ่ม ไปในสถานที่แออัด หรือสถานที่ชุมนุม
2. M Mask Wearing การสวมหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันเชื้อไวรัสจะเข้าสู่ร่างกายได้และช่วยลดการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสลงได้ถึง 96.5%
3. H Hand Washing การล้างมืออย่างถูกวิธีต้องล้างด้วยสบู่ก่อนหรือสบู่เหลว หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล
4. T Temperature Check การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายโดยใช้ปรอทวัดไข้หรือการคัดกรองอุณหภูมิก่อนเข้าไปในสถานที่
5. T Testing COVID-19 เข้ารับการตรวจหาเชื้อด้วยชุดตรวจ หรือตรวจกับสถานพยาบาล กรณีเดินทางไปสถานที่เสี่ยงหรือมีการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย
6. A Application มีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อคัดกรองความเสี่ยง

2.2.2 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

การเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันควรเลือกให้เหมาะสม อาทิ เช่น การคัดกรองความเสี่ยง การลงตรวจคัดกรองเชิงรุกด้วยวิธีการเก็บสิ่งส่งตรวจจากโพรงจมูก (Swab) ในผู้ที่มีการสัมผัสเสี่ยงสูง

2.2.3 การใช้วัคซีนป้องกันโรคโควิด 19

วัคซีนโควิด เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรค โดยมีกลไกการป้องกันโรคตามธรรมชาติ

ในปัจจุบันมีวัคซีนที่ได้รับการรับรองโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของประเทศไทย 6 ชนิด ดังนี้

1. วัคซีนแอสตราเซนเนกา : ชนิดของวัคซีนใช้ไวรัสเป็นพาหะ
2. วัคซีนซิโนแวค : ชนิดของวัคซีนเชื้อตาย
3. วัคซีนจอห์นสัน แอนด์จอห์นสัน : ชนิดของใช้ไวรัสเป็นพาหะ
4. วัคซีนโมเดอร์นา : ของวัคซีนสารพันธุกรรม (mRNA)
5. วัคซีนซิโนฟาร์ม : ชนิดของวัคซีนเชื้อตาย
6. วัคซีนไฟเซอร์ : ชนิดของวัคซีนสารพันธุกรรม (mRNA)

2.3 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน

ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศออกมา เพื่อให้มีการนำมาปฏิบัติภายในโรงเรียน และเป็นคำสั่งให้ปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด อันได้แก่

1. การคัดกรอง (Screening) คัดกรองวัดอุณหภูมิร่างกาย
2. การสวมหน้ากาก (Mask) สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา
3. การล้างมือ (Hand Wash) ล้างมือด้วยสบู่ หรือใช้เจลแอลกอฮอล์
4. การเว้นระยะห่าง (Social distancing) เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล
5. การทำความสะอาด (Cleaning) เช็ดทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสของโต๊ะ เก้าอี้

และวัสดุอุปกรณ์

6. การลดแออัด (Decrease) หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมรวมตัวกันเป็นกลุ่ม

นอกจากนี้ยังมีมาตรการการป้องกันระยะก่อนการแพร่ระบาด ที่กระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ออกมากำหนดแนวทางในการปฏิบัติของทุกฝ่ายในโรงเรียนเพิ่มเติมได้แก่

สำหรับโรงเรียน

1. ประกาศแนวทางปฏิบัติภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน
2. มีการปฏิบัติแผนฉุกเฉินหากมีสถานการณ์การแพร่ระบาด
3. มีสื่อประชาสัมพันธ์ในการป้องกันโรคระบาด
4. มีการคัดกรองก่อนเข้าสถานศึกษา
5. มีการติดตาม นักเรียนที่มีอาการป่วย
6. หากพบนักเรียน มีอาการผิดปกติหรือเสี่ยงต่อโรคระบาด ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
7. มีการเยียวยา ให้กำลังใจเด็กที่ติดเชื้อ
8. มีการ ติดตาม เฝ้าระวังโรคระบาดภายในสถานศึกษา

สำหรับครู บุคลากร

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการเจ็บป่วยของตนเอง
3. ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
4. นำของใช้ส่วนตัวมาเอง เช่น แก้ว ช้อนส้อม
5. มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคระบาด
6. ทำความสะอาด สำหรับจุดที่สัมผัสกันบ่อยๆ
7. เว้นระยะห่างในการนั่งเรียนของนักเรียน
8. ติดตามนักเรียนที่มีการลาป่วย
9. ตรวจสอบคัดกรองนักเรียนที่มีอาการเสี่ยงจากโรคระบาด
10. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ในภาวะความเครียด

สำหรับนักเรียน

1. ติดตามข่าวสารที่สามารถเชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการที่เข้าข่ายเสี่ยงโรคระบาดให้หยุดเรียน
3. นำของใช้ส่วนตัวมาใช้ เช่น แก้วน้ำ ช้อนส้อม ผ้าเช็ดหน้า
4. ปฏิบัติตามแนวทางมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด
5. การกินอาหารปรุงสุก ออกกำลังกาย และนอนหลับให้เพียงพอ
6. หากขาดเรียนหรือป่วย ควรติดตามความคืบหน้าการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับผู้ปกครอง

1. ติดตามแหล่งข่าวสารที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการป่วยของลูกหลาน ว่าผิดปกติหรือเสี่ยงต่อโรคระบาดหรือไม่
3. ใช้ของส่วนตัว เพื่อลดการติดเชื้อ
4. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรค
5. จัดเตรียมอาหารปรุงสุก ใหม่ สะอาด
6. หากมีการเรียนการสอนออนไลน์ ควรให้ความร่วมมือกับครูในการดูแลจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

สำหรับแม่ครัว ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด

1. ติดตามข่าวสารของการแพร่ระบาด จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. สังเกตอาการตัวเอง ถ้าหากมีอาการป่วยให้หยุดงานทันที เพื่อเฝ้าระวังการติดเชื้อ
3. ล้างมือบ่อย ๆ ก่อนหลังปรุงและประกอบอาหาร
4. ขณะปฏิบัติงานจำเป็นต้องสวมหมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ สวมหน้ากากอนามัย และปฏิบัติตามสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง
5. ใส่ถุงมือและใช้ที่คีบหยิบจับอาหาร ลดการสัมผัสโดยตรงกับอาหาร
6. จัดเตรียมอาหารที่ปรุงสุกใหม่ สะอาด ให้นักเรียนกิน ภายในเวลา 2 ชั่วโมง
7. ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด เก็บขยะ ควรใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเองเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. สถานที่บริเวณภายในโรงเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด รวมถึงห้องประชุมต่างๆ ต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด
2. โรงอาหาร จัดบริการอาหาร เน้นป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค เช่น อาหารปรุงสำเร็จสุกใหม่ทุกครั้ง และสะอาดถูกหลักอนามัย
3. ห้องพยาบาล จัดหาครูหรือเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข เพื่อดูแลนักเรียน ในกรณีที่มีนักเรียนป่วยมาอนพักผ่อน และมีการบันทึกรายชื่อ อาการของนักเรียนที่ป่วย และควรจัดให้มีพื้นที่ หรือห้องแยกโรคติดเชื้ออย่างชัดเจน

2.4 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง

กระทรวงสาธารณสุขได้มีการหารือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการแนวทางที่ใช้ในระยะการแพร่ระบาดเพื่อลดความรุนแรง โดยใช้กรอบแนวทาง 6 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 การเรียนรู้

มาตรการควบคุมหลัก

1. จัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้การป้องกันควบคุมโรคระบาด สำหรับใช้ในการเรียนการสอน

2. เตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนให้เหมาะสม
3. เตรียมระบบการช่วยเหลือนักเรียน

มาตรการเสริม

1. กรณีเด็กเล็ก ไม่ควรใช้สื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพราะอาจจะขาดทำให้ไม่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ครูผู้ปกครอง

2. ไม่ปล่อยให้บุตรหลานอยู่กับสื่อออนไลน์มากเกินไป
3. สถานศึกษาต้องมีการประเมินความพร้อมก่อนเปิดเรียน
4. มีสื่อด้านออนไลน์ ให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรค

มิติที่ 2 การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาสได้แก่ 1) เด็กพิเศษ 2) เด็กพื้นที่เฉพาะ

ห่างไกลมาก

มาตรการควบคุมหลัก

1. มีการจัดหาวัสดุการป้องกันให้เพียงพอ
2. มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
3. มีการบริการด้านสุขภาพให้กับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง
4. มีมาตรการการทำความสะอาด จัดสภาพแวดล้อมถูกสุขลักษณะ
5. มีมาตรการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านพัฒนาการ

มาตรการเสริม

1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การป้องกันโรคโควิด 19

2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนา สนับสนุน แนวทางกิจกรรมผู้เรียนของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีมีข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

3. ใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องโรคโควิด 19 และแนวทางการดูแลตัวเอง โดยคำนึงถึงข้อจำกัดทางภาษาและสังคม

มติที่ 3 สวัสดิภาพ และการคุ้มครอง

มาตรการควบคุมหลัก

ชั่วคราว

1. จัดเตรียมการเรียนการสอน รองรับสำหรับเด็กที่ลาป่วย หรือหากมีการปิดโรงเรียน
2. มีแนวทางเพื่อไม่ให้เกิดการตีตรา
3. จัดเตรียมการให้คำปรึกษาในภาวะความเครียด
4. มีการคัดกรองความเสี่ยงให้บุคลากรในสถานศึกษา
5. กำหนดระเบียบการลาป่วยเมื่อมีครูปบุคลากรติดเชื้อ

มาตรการเสริม

จะหายดี

1. สื่อสารถึงมาตรการที่ต้องปฏิบัติและลดการตีตราในสถานศึกษา
2. ถ้าหากครู บุคลากร และนักเรียนมีการป่วยติดเชื้อจะต้องให้หยุดรักษาตัวจนกว่า
3. กักตัวสำหรับผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ตามหลักมาตรการกรมควบคุมโรค

มติที่ 4 นโยบาย

มาตรการควบคุมหลัก

เกี่ยวกับโรคโควิด 19 ในสถานศึกษา

5. ทำความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางมาตรการป้องกันโรคโควิด 19 และมีช่องทางการติดต่อสื่อสาร

1. มีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการป้องกันโรคระบาดในสถานศึกษา
2. ประชุมชี้แจงคณะกรรมการสถานศึกษา
3. มีกิจกรรมรณรงค์นโยบาย และแนวทางการป้องกันโรคโควิด 19 ของสถานศึกษา
4. แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ และมอบหมายผู้รับผิดชอบ

มาตรการเสริม

1. มีระบบทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. พิจารณาการปิดโรงเรียนชั่วคราวตามความเหมาะสมจากสถานการณ์

3. สร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน

นอกจากนี้ยังมีมาตรการอื่น ๆ ที่โรงเรียนต้องนำมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในช่วงระยะเวลาการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง อันได้แก่

1. ปิดสถานศึกษาชั่วคราว เพื่อทำความสะอาด
2. ประธานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สํารวจคัดกรองนักเรียนและบุคลากรทุกคนและดำเนินการขั้นตอนที่กำหนด เพื่อเก็บตัวอย่างส่งตรวจหาเชื้อ
3. สำหรับผู้สัมผัสเสี่ยงสูง จำเป็นต้องมีการตรวจหาเชื้อโดยเร็ว
4. สำหรับผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ ให้ปฏิบัติตามมาตรการกรมควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด
5. ถ้ามีการเปิดเรียน จะต้องมีการคัดกรองในทุกๆวัน
6. ทีมสอบสวนโรคต้องมีการติดตามเฝ้าระวังผู้สัมผัสเสี่ยงสูงทุกวัน
7. การกำกับ ติดตาม และรายงานผล ในกรณีพบผู้มีอาการเสี่ยงหรือป่วยต้องรีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที และรายงานต่อผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง

6 มาตรการหลัก (DMHT-RC)

1. Distancing เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 - 2 เมตร
2. Mask wearing สวมหน้ากากอนามัย 100% ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน
3. Hand washing ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่และน้ำ หรือใช้เจลแอลกอฮอล์
4. Testing ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย
5. Reducing ลดการแออัด
6. Cleaning มีการทำความสะอาด โต๊ะ ลูกบิด จุดที่สัมผัสกันบ่อยๆ

6 มาตรการเสริม (SSET-CO)

1. Self care ดูแลใส่ใจปฏิบัติตนอย่าเคร่งครัด
2. Spoon ใช้ช้อนส่วนตัว
3. Eating กินอาหารปรุงสุก ใหม่ ร้อน สะอาด
4. Track ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน
5. Quarantine กักตัวเอง 14 วัน เมื่อสัมผัสเสี่ยงสูง

2.5 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู

มาตรการการเยียวยา การฟื้นฟู อันได้แก่

1. ขยายเวลาเรียน จะช่วยให้เด็กได้มีเวลาย้อนกลับไปเรียนรู้เนื้อหาที่ไม่เข้าใจในช่วงเรียนออนไลน์
2. ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนครูผู้สอน เพื่อที่จะส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ขึ้นด้วยเช่นกัน
3. มีการร่วมมือ เพื่อแก้ปัญหา และลดการแพร่ระบาด มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนในการหาทางออกร่วมกัน
4. เน้นวิชาการ ควบคู่กับสุขภาพจิตที่ดี
5. ติดตามนักเรียนที่ยังไม่กลับมาเข้าเรียน รวมถึงการช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการของนักเรียน

2.6 แนวปฏิบัติการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในต่างประเทศ

2.6.1 มาตรการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนของประเทศฝรั่งเศส

1. การเว้นระยะห่างภายในโรงเรียน
2. ทำความสะอาดห้องเรียน และบริเวณภายในโรงเรียน
3. รักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตรทุกขณะ
4. ให้รับประทานอาหารกลางวันภายในห้องเรียน
5. ให้ผู้ปกครองสังเกตอาการป่วยของลูกหลาน
6. ให้ครู บุคลากร นักเรียน สวมหน้ากากอนามัย
7. เพิ่มรอบการมีรถ รับ-ส่ง นักเรียน
8. ควรมีการแนวทางชัดเจนเมื่อการติดเชื้อภายในโรงเรียน

2.6.2 มาตรการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนของประเทศเดนมาร์ก

1. มีการเว้นระยะห่าง
2. ในห้องเรียนมีการจำกัดเด็ก ไม่เกิน 10 คน
3. อนุญาตให้นักเรียนเล่นได้เฉพาะกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น
4. ให้เด็กล้างมือทุกชั่วโมงหรือมากกว่านั้น
5. นักเรียนต้องแยกตามระดับชั้นปีในการเดินทางเข้า-ออกโรงเรียน

6. ลดความแออัด โดยแบ่งชั้นเรียนเป็น 2 กลุ่ม
7. นักเรียนจะสลับในการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
8. นักเรียนทุกคนต้องเตรียมอุปกรณ์เครื่องเขียน นำอาหารมารับประทานเอง
9. ทำความสะอาดโต๊ะ ลูกบิดประตู สนามเด็กเล่น ทุกวัน

2.6.3 การเปิดเรียน และมาตรการของโรงเรียนต่างประเทศ

บางประเทศมีการควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคได้ดี จึงเริ่มมีการเปิดเรียนเป็นปกติ แต่ยังมีปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด ซึ่งประเทศที่มีการนำร่องเปิดการเรียนการสอน ได้แก่ เดนมาร์ก ญี่ปุ่น นอร์เวย์ จีน อิสราเอล ไต้หวัน ใน 6 ประเทศนี้มีแนวทางป้องกันการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ดังนี้

1. เว้นระยะห่างภายในสถานศึกษา
2. จัดโต๊ะเรียนให้ห่างกัน 2 เมตร
3. ในเดนมาร์กมีการเปิดประตูโรงเรียนหลายทาง เพื่อลดการแออัด
4. ในอิสราเอล ไม่ให้มีการสัมผัสระหว่างครูและนักเรียน
5. ในจีน ให้เด็กนักเรียนสวมหมวก คล้ายกับหมวกจอบหวน เพื่อให้เด็กตระหนัก

ถึงการเว้นระยะห่าง

การตรวจวัดอุณหภูมิเมื่อนักเรียนมาถึงโรงเรียน

1. ในญี่ปุ่น ไต้หวัน และจีน จะมีพนักงานคอยตรวจวัดอุณหภูมิเด็กๆ ก่อนเข้าอาคารเรียน เด็กที่มีอาการไข้ ตัวร้อน จะถูกส่งตัวกลับบ้าน
2. ในกรุงปักกิ่ง ให้เด็กนักเรียนกรอกแบบสอบถามเพื่อประเมินความเสี่ยงในการติดเชื้อ และเด็กที่ผ่านการประเมินจึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าเรียน นอกจากนี้ยังมีการวัดอุณหภูมิวันละ 2 ครั้ง
3. ในอิสราเอล ผู้ปกครองจะต้องเซ็นใบรับรองสุขภาพว่าบุตรของตนไม่ได้เป็นผู้ป่วยโควิด และถ้าสมาชิกครอบครัวไม่มีการติดเชื้อ จึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าเรียน จัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน และปิดใช้งานสนามเด็กเล่น

ในเดนมาร์กและนอร์เวย์ มีการจัดชั้นเรียนกลางแจ้งเป็นครั้งคราว แต่บริเวณสนามเด็กเล่นและห้องสมุดหลายแห่งปิดใช้งาน

การสวมหน้ากากอนามัย

1. ในเดนมาร์ก มีการติดตั้งจุดอ่างล้างมือไว้นอกอาคารเรียน และให้เด็กนักเรียนล้างมือทุกๆ ชั่วโมง
2. ในไต้หวัน มีมาตรการให้นักเรียนสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา

3. ในอิสราเอล ให้ทุกคนในโรงเรียนสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา แต่อนุญาตให้ถอดได้เมื่ออยู่ในห้องเรียน

การเว้นระยะห่างในโรงอาหาร

1. ในเซี่ยงไฮ้และปักกิ่ง มีการเว้นระยะห่างโต๊ะอาหาร 1 เมตร

2. ในประเทศอื่นๆ มีการให้บริการอาหารภายในห้องเรียนแทน ลด

การแออัด และทำกิจกรรมกลุ่มเล็ก

3. ในเดนมาร์ก มีการจัดชั้นเรียนโดยแบ่งนักเรียน เป็นห้องละ 20 คน และแบ่งการทำกิจกรรมเป็น 2-3 กลุ่ม

4. ในนอร์เวย์ มีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามวัย กลุ่มละ 3-6 คน

การมีห้องแยกสำหรับนักเรียนที่มีอาการไข้

1. ในเซี่ยงไฮ้มีห้องแยกชัดเจนสำหรับนักเรียนที่ป่วย

การเหลื่อมเวลาเรียน

1. ในทุกๆ ประเทศที่นำร่องในการเปิดเรียน จะมีการเหลื่อมเวลาในการเปิดเรียน ไม่ให้ตรงกัน โดยมีการสลับวัน มาตามเดือนที่กำหนดในสายชั้นนั้นๆ เพื่อเป็นการลดความแออัด

การทำความสะอาดในสถานศึกษา

1. ในนอร์เวย์ มีการมอบหมายให้พนักงานทำความสะอาดของโรงเรียน ทำความสะอาดภายในโรงเรียน และของเล่น วันละ 2 ครั้ง และไม่อนุญาตให้นักเรียนนำของเล่นมาจากที่บ้าน

2. ในอิสราเอล ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้ายืมหนังสือในห้องสมุด และห้ามให้นักเรียนทานอาหารร่วมกัน สัมผัสกัน

3. ในไต้หวัน จะให้นักเรียนทุกคนล้างมือก่อนเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง

2.6.4 มาตรการป้องกันโรคโควิด 19 ในโรงเรียนของประเทศจีน

1. สถานศึกษาเป็นแหล่งรวมของเด็กจำนวนมาก และเป็นสถานที่ที่เด็ก ๆ อยู่รวมกันเป็นเวลาหลายชั่วโมง ดังนั้น โรงเรียนในสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากมาตรการทางสาธารณสุขทั่วไปแล้วยังมีการกำหนดให้โรงอาหารในโรงเรียนเป็นโรงอาหารไร้เสียง กล่าวคือนักเรียนห้ามพูดคุยในระหว่างการรับประทานอาหารเพื่อป้องกันน้ำลายกระเด็น และทำสัญลักษณ์มือขึ้นมา เช่น ชู 5 นิ้ว หมายถึงเริ่มข้าว ชู 5 นิ้ว หมายถึงเติมกับข้าว ชู 3 นิ้ว หมายถึงเติมน้ำซุป เป็นต้น

2. การเว้นระยะห่าง 1-2 เมตร

3. การล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์เป็นประจำ

4. การสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา

5. การเรียนแบบออนไลน์มากกว่าการเรียนในชั้นเรียน 80%

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมธาสิทธิ์ ธัญรัตน์ศรีสกุล และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปรับตัวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักเรียนภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเปรียบเทียบการปรับตัวของนักเรียน โดยจำแนกตามที่อยู่ และระยะเวลาที่ทำการศึกษาในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 297 คน และผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 14 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1) การปรับตัวของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านอารมณ์ ด้านการเรียน และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ตามลำดับ ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีการปรับตัวในการเรียนโดยมีการจัดการหาเทคโนโลยี และสิ่งที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียน ด้านสังคม นักเรียนมีการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้านอารมณ์ นักเรียนเข้าใจความยากลำบากในการใช้ชีวิตจึงมีความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือครู และเพื่อนร่วมชั้น สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยวิธีแบบใหม่ 2) การปรับตัวของนักเรียนจำแนกตามที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่ทำการศึกษาในโรงเรียน

จิราภรณ์ อ่อนซาพิว และสุชาดา นันทะไชย (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สพป.สมุทรปราการ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ตามนโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษา 2) เพื่อความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ตามนโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนวัดด่านสำโรง จำนวน 90 คน และผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 4 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ปัญหาเกิดจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 และปัญหาผู้ปกครองยังไม่มีความพร้อมในเรื่องเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ 2) ความต้องการของการจัด

การเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์โควิด 19

ชัยวัฒน์ แจ็งอักษร และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านเกาะ สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 138 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ของผู้เรียน โดยมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนมีการคัดกรองเบื้องต้น ตรวจวัดอุณหภูมิ และจุดทำความสะอาดทุกครั้ง จำนวน 36 คน ร้อยละ 26.09 และน้อยที่สุดคือ นักเรียนที่ติดตั้งแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 จำนวน 16 คน ร้อยละ 11.59 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ นักเรียนมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยก่อนเข้าโรงเรียน จำนวน 47 คน ร้อยละ 34.06 และน้อยที่สุดคือ นักเรียนมักจะใช้ของใช้ร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดมือ แก้วน้ำ และหลอดดูดน้ำ

เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 494 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร ความสอดคล้องเชิงทฤษฎี แบบสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ แบบบันทึกการเข้าเรียนออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความสำคัญของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผลตามรูปแบบ จากการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า ตลอดปีการศึกษา 2563 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนปลอดการติดเชื้อโควิด 19 และจำนวนนักเรียนที่สามารถเข้าเรียนออนไลน์ได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ศิริกัญญา ศิริเลิศ และคณะ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของโรงเรียนบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของโรงเรียนถิ่นทุรกันดาร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน

5 คน โดยวิธีการเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล พบว่า แนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อ 2) ด้านการเรียนรู้ 3) ด้านการครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส 4) ด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง 5) ด้านนโยบาย 6) ด้านการบริหารการเงิน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อตั้งคำถามในการวิจัยจากนั้นได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามสำหรับนำข้อมูลมาวิเคราะห์เขียนผลการสรุป และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยแบ่งออก ดังนี้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ให้ข้อมูลโดย ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้บริหารสูงสุดภายในสถานศึกษา

3.2.2 การสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.2.1 ครูบุคลากร เกณฑ์คัดเลือก หัวหน้าระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานดูแลนักเรียน

3.2.2 ผู้ปกครอง เกณฑ์คัดเลือก สมาคมเครือข่ายผู้ปกครอง

3.2.3 นักเรียน เกณฑ์คัดเลือก นักเรียนสภานักเรียน

3.3 พื้นที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม โดยมีข้อคำถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียน เป็นแนวคำถามปลายเปิด แบบมีโครงสร้าง โดยประยุกต์ใช้แนวความคิดการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากกระทรวงสาธารณสุข แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคำถามประเด็นระยะก่อนเกิดการแพร่ระบาด : การป้องกัน

ส่วนที่ 2 แนวคำถามประเด็นระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด: ลดความรุนแรง

ส่วนที่ 3 แนวคำถามประเด็นระยะหลังการแพร่ระบาด : การฟื้นฟู

3.4.2 การสนทนากลุ่ม คณะคุณครู เครือข่ายผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นแนวคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง โดยประยุกต์ใช้แนวความคิดการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากกระทรวงสาธารณสุข แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคำถามประเด็นระยะก่อนเกิดการแพร่ระบาด : การป้องกัน

ส่วนที่ 2 แนวคำถามประเด็นระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด : ลดความรุนแรง

ส่วนที่ 3 แนวคำถามประเด็นระยะหลังการแพร่ระบาด : การฟื้นฟู

3.4.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย เทปบันทึกเสียง สมุดและปากกา เพื่อบันทึกข้อมูล

3.5 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ศึกษาข้อมูล เนื้อหา แนวทางและมาตรการ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตคำถามงานวิจัย

3.5.2 กำหนดขอบเขตการศึกษา วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสอบถาม

3.5.3 นำขอบเขตของคำถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุง แก้ไขข้อคำถามให้เนื้อหาที่ครอบคลุมและชัดเจน

3.5.4 ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ครบถ้วน

3.5.5 นำขอบเขตของคำถามที่ได้นำกลับมาปรับปรุงแก้ไข ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องความครอบคลุม

ความเหมาะสม ของการใช้ภาษา เพื่อให้มี ความสอดคล้อง และความชัดเจนของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขข้อความ

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม การสังเกต และการบันทึกเทป โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

1.1 เตรียมผู้วิจัย มีการทบทวนวรรณกรรมการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

1.2 เตรียมดำเนินการวิจัย ออกแบบการวิจัย มีการคัดเลือกเกณฑ์ผู้ให้ข้อมูล และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 การเตรียมเครื่องมือ ได้แก่ แนวคำถามการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม มีการบันทึกเทป บันทึกเสียง อุปกรณ์จัดบันทึก และมีการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อความถูกต้อง ครบถ้วนในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการบันทึกเสียง สังเกตการสนทนากลุ่ม โดยการชี้แจง และซักซ้อม เพื่อความเข้าใจ

1.4 นำโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.5 จัดทำหนังสือขออนุญาตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากประธานหลักสูตรสาขา การจัดการระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และการตอบรับหรือปฏิเสธ การเข้าร่วมโครงการ

1.6 เตรียมสถานที่และเวลาดำเนินการ โดยประสานขอความร่วมมือโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2. ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ ได้แก่ แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อุปกรณ์บันทึกเสียง อุปกรณ์บันทึกภาพ อุปกรณ์จัดบันทึก โดยชี้แจงวัตถุประสงค์รายละเอียดของการวิจัย รวมทั้งขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 การพิทักษ์สิทธิ์ ผู้วิจัยมีการพิทักษ์สิทธิ์ให้แก่ผู้ให้ข้อมูล และมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและผลประโยชน์ โดยผู้ให้ข้อมูลยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร และเปิดโอกาส

ให้ซักถามข้อสงสัยต่างๆ รวมถึงให้สิทธิ์แก่ผู้ให้ข้อมูลในการที่จะเข้าร่วม หรือถอนตัวจากงานวิจัยครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

- สัมภาษณ์เชิงลึก ให้ข้อมูลโดย ผู้บริหารโรงเรียน
- การสนทนากลุ่ม ให้ข้อมูลจาก 3 กลุ่ม คือ ครูและบุคลากร ผู้ปกครอง

นักเรียน โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.3.1 สัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ จากแนวคำถามปลายเปิด แบบมีโครงสร้าง โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากกระทรวงสาธารณสุข ในขณะที่สัมภาษณ์มีการขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างในการบันทึกเทป ร่วมกับการจดบันทึกและลำดับแนวคำถามสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ และจดบันทึกสาระสำคัญสรุปประเด็น

2.3.2 การสนทนากลุ่ม มีกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม กลุ่มแรก จะเป็นกลุ่มครู และบุคลากร กลุ่มที่สอง จะเป็นกลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มที่สาม จะเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มคือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และกำหนดแนวคำถามในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้แสดงความคิดเห็นดำเนินการสนทนากลุ่มเป็นเวลา 2-3 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการสนทนา และเป็นผู้คืนข้อมูลให้กับผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีการจดยละเอียดการสนทนากลุ่มและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มดำเนินการสนทนากลุ่มโดยการเตรียมความพร้อมของสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์บันทึกเสียง อุปกรณ์บันทึกภาพ ลำดับแนวคำถามการสนทนาตามประเด็นที่กำหนดไว้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในประเด็นต่างๆและจดบันทึกสาระสำคัญสรุปประเด็นเพื่อปรับปรุงการจัดสนทนากลุ่มครั้งต่อไปและปิดการสนทนา

2.3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะมีการแปลผลข้อมูล โดยนำข้อมูลที่บันทึกเทปมาถอดเทปเป็นข้อมูลเชิงบรรยาย อ่านข้อความจากการถอดเทปทั้งหมด ร่วมกับการฟังเสียงจากคำพูดที่จดบันทึก เพื่อทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม หลังจากนั้นนำไปสู่การสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.8 การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลผ่านทางผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ นักวิจัยจึงต้องสร้างสัมพันธภาพไมตรีและมีการพิทักษ์สิทธิแก่ผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้เข้าพบผู้ให้ข้อมูล มีแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผลประโยชน์ ความสำคัญของการวิจัย พร้อมทั้งชี้แนวทางช่วยเหลือ นักวิจัยได้ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความสมัครใจ และการยินยอมเข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยเปิดโอกาสในการซักถามข้อสงสัย ปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำไปใช้ในการศึกษาเท่านั้นโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัยหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดต่อผู้ให้ข้อมูลและหลังจากเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วข้อมูลทั้งหมดจะไม่มีนำมาเผยแพร่ต่อ ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิบอกยกเลิกในการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลาและไม่มีผลกระทบใด ๆ ผู้วิจัยมีการขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสะดวกและถูกต้องในการบันทึกข้อมูล ซึ่งเทปบันทึกการสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจะเก็บเป็นความลับและทำลายเมื่อการศึกษาสิ้นสุดลง

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งผลการศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก และครูและบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ระยะก่อนการแพร่ระบาด ด้านการป้องกัน 2) ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง และ 3) ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มครูและบุคลากร จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน รองลงมาเพศชาย จำนวน 2 คน อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 4 คน รองลงมาอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 8 คน อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 7 คน อายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 3 คน และอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 2 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 6 คน รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน และระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 7 คน รองลงมาอาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 1 คน มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 4 คน รองลงมารายได้ 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 2 คน รายได้ 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 2 คน รายได้ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 1 คน และรายได้มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มครู และบุคลากร

	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน(คน)
เพศ	ชาย	2
	หญิง	8
อายุ	20 - 30 ปี	2
	31 - 40 ปี	3
	41 - 50 ปี	4
	มากกว่า 51 ปีขึ้นไป	3
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	6
	ปริญญาโท	2
	ปริญญาเอก	1
อาชีพ	รับจ้าง	2
	ข้าราชการ	7
	อื่น ๆ	1
รายได้	10,000 – 20,000 บาท	2
	20,001 – 30,000 บาท	1
	30,001 – 40,000 บาท	4
	40,001 – 50,000 บาท	2
	มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป	1

2. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มนักเรียน จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน รองลงมาเพศชาย จำนวน 4 คน มีอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 10 คน มีระดับการศึกษามัธยมตอนต้น จำนวน 5 คน และมัธยมตอนปลาย จำนวน 5 คน มีอาชีพนักเรียน จำนวน 10 คน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนักเรียน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน(คน)
เพศ	
ชาย	4
หญิง	6
อายุ	
20 - 30 ปี	10
ระดับการศึกษา	
มัธยมตอนต้น	5
มัธยมตอนปลาย	5
อาชีพ	
นักเรียน	10

3. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน รองลงมาเพศชาย จำนวน 3 คน มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 5 คน รองลงมาอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 3 คน อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 1 คน และอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน รองลงมามัธยมตอนปลาย จำนวน 2 คน มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 3 คน รองลงมาอาชีพอื่น ๆ จำนวน 3 คน รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน และข้าราชการ จำนวน 2 คน มีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 6 คน รองลงมา 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 4 คน และ 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 1 คน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้ประกอบการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล		จำนวน(คน)
เพศ		
ชาย		3
หญิง		7
อายุ		
20 - 30 ปี		1
31 - 40 ปี		3
41 - 50 ปี		5
มากกว่า 51 ปีขึ้นไป		1
ระดับการศึกษา		
มัธยมตอนปลาย		2
ปริญญาตรี		8
อาชีพ		
รับจ้าง		3
รัฐวิสาหกิจ		2
ข้าราชการ		2
อื่น ๆ		3
รายได้ต่อเดือน		
10,000 – 20,000 บาท		6
20,001 – 30,000 บาท		4
30,001 – 40,000 บาท		1

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน และการสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ประกอบด้วย 3 ประเด็น 1) ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน 2) ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง และ 3) ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู มีรายละเอียดดังนี้

ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน หมายถึง บริการหรือกิจกรรมที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขกำหนดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง พึงปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ เป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย หรือเข้าสู่ร่างกายให้น้อยที่สุด ซึ่งเป็นอันตรายแก่มนุษย์ และต้องการให้ทุกคนสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรค และมีคุณภาพชีวิตที่ดี (สำนักงานหลักประกันสุขภาพ, 2565)

ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง หมายถึง การระบาดของเชื้อโรคเป็นการติดต่อระหว่างคนไปสู่คน สามารถติดต่อถึงกันได้ง่าย หากอยู่ในสภาพที่ไม่ระวังตัว และใช้ชีวิตปกติ บางครั้งเป็นการแพร่กระจายแบบรวดเร็ว เรียกว่า "Super spread" (สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2563)

ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู หมายถึง เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อ ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินจากสาธารณสุขที่บรรเทาตกลง เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขปกติ การดำรงชีวิต และสถานะวิถี ความเป็นอยู่ ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (กระทรวงสาธารณสุข, 2564)

4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน

4.1.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน พบว่า มาตรการการเว้นระยะระหว่างบุคคล สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ ตรวจวัดอุณหภูมิ ตรวจหาเชื้อโควิด 19 และติดตั้งและใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ โดยโรงเรียนมีการคัดกรองเบื้องต้นในทุก ๆ จุดของโรงเรียนเสมอ มีการสังเกตอาการของนักเรียน ครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อทำการคัดแยกไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ปัญหาเรื่องการเว้นระยะห่าง ภายในโรงเรียน โรงอาหาร มีพื้นที่จำกัดทำให้เกิดความแออัด นักเรียนยังขาดความตระหนัก ในการดูแลตัวเอง จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรจัดบริการเจล ล้างมือ ให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทุกอาคาร ทุกตึก ทุกจุดบริการที่มีอยู่ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด ด้านลดความรุนแรง พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเฝ้าระวังภัยป้องกัน การเกิดเหตุในสถานศึกษา การเผชิญเหตุ และการลดความรุนแรงของข่าว การเว้นระยะห่าง การล้างมือ การเรียนรูปแบบออนไลน์ และการตรวจหาเชื้อโควิด 19 โดยการปฏิบัติของโรงเรียนมี การเฝ้าระวัง พร้อมเผชิญเหตุ เมื่อมีการติดเชื้อโควิด จึงมีการคัดแยกทันที และทำการส่งตัวไปยังสถานที่กักกันตาม กระบวนการของกระทรวงสาธารณสุข อีกทั้งยังเฝ้าติดตาม ดูแล มีการเข้มงวดการปฏิบัติตามมาตรการ ของกระทรวงสาธารณสุขในทุก ๆ วัน มีการสุ่มตรวจหาเชื้อโควิดทุก ๆ อาทิตย์ การจัดรูปแบบการเรียน ออนไลน์ทั้งหมดของทุกระดับชั้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ นักเรียน ผู้ปกครอง ปกปิดข้อมูล ซึ่งนักเรียนป่วยติดเชื้อ และยังคงมาเรียนทำให้มีการแพร่เชื้อภายในโรงเรียน จึงต้องมีแนวทาง ในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีขั้นตอนการส่งต่อนักเรียนที่ติดเชื้อภายในโรงเรียน (ตรวจเจอที่โรงเรียน) ให้ชัดเจนกว่านี้ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแล ตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน ระยะหลังการแพร่ระบาด ด้านการฟื้นฟู พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การช่วยเหลือ เยียวยา และ ฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการกักกัน ติดตาม ประเมินผลและรายงาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียน มีการติดตาม อัปเดตข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากผู้ปกครองของนักเรียนทุก ๆ สัปดาห์ มีการช่วยเหลือ เยียวยาครอบครัวนักเรียน ประเมินผลรายงานการแพร่ระบาดของเชื้อโควิดในทุกเดือน เพื่อได้รับมือ ในการป้องกันต่อไป ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ นักเรียนยังขาดความตระหนัก ใน การดูแลตัวเองหลังจากการที่มีการติดเชื้อ อาจเกิดภาวะ Long Covid ขึ้นได้ จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีสื่อให้ความรู้ถึงการดูแลตัวเอง หรือมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพเข้ามาดูแล ควรมีกิจกรรมรณรงค์ หรือให้ความรู้ในเรื่องโรคโควิด หรือโรคระบาดต่าง ๆ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน

มาตรการจาก กรมควบคุมโรค	การปฏิบัติ ของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติตาม มาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
<ul style="list-style-type: none"> - เว้นระยะระหว่างบุคคล - สวมหน้ากากอนามัย - ล้างมือบ่อย ๆ - วัคซีนหมูมี - ตรวจหาเชื้อโควิด 19 - ติดตั้งและใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ 	<p>โรงเรียนมีการคัดกรองเบื้องต้นในทุกจุดของโรงเรียนเสมอ มีการสังเกตอาการของนักเรียน ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อทำการคัดแยกไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>ปัญหาเรื่องการเว้นระยะห่างภายในโรงเรียน โรงอาหาร มีพื้นที่จำกัดทำให้เกิดความแออัด นักเรียนยังขาดความตระหนักในการดูแลตัวเอง</p>	<p>ควรมีจุดบริการเจลล้างมือ ให้ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ทุกอาคาร ทุกตึก ทุกจุดบริการที่มีอยู่ มีการสุ่มตรวจคัดกรองทุก ๆ สัปดาห์ ควรมีรายงานการติดเชื้อรายวัน เพื่อสร้างความตระหนักในการดูแลตัวเอง อุปกรณ์การป้องกันควรมีเพียงพอ และควรมีมาตรฐาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครู และบุคลากร
<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุ - การเผชิญเหตุและการลดความรุนแรงของข่าว - เว้นระยะห่าง - การล้างมือ - เรียนรูปแบบออนไลน์ - การตรวจหา 	<p>โรงเรียนมีการเฝ้าระวัง พร้อมเผชิญเหตุ เมื่อมีการติดเชื้อโควิด จึงมีการคัดแยกทันที และทำการส่งตัวไปยังสถานที่กักกันตามกระบวนการสาธารณสุข อีกทั้งยังเฝ้าติดตาม</p>	<p>นักเรียน รวมถึงผู้ปกครองปกปิดข้อมูลซึ่งนักเรียนป่วยติดเชื้อ และยังมาเรียนทำให้มีการแพร่เชื้อภายในโรงเรียน</p>	<p>ควรมีขั้นตอนการส่งต่อนักเรียนที่ติดเชื้อภายในโรงเรียน (ตรวจเจอที่โรงเรียน) ให้ชัดเจนกว่านี้ ในกรณีเด็กติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องมีแนวทางการหยุดเรียนของนักเรียนเพื่อ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครู และบุคลากร

ตารางที่ 4.4 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
เชื้อโควิด 19	ดูแล มีการเข้มงวดตามมาตรการของสาธารณสุขในทุกวัน - มีการสุ่มตรวจหาเชื้อโควิดทุก ๆ อาทิตย์		ไม่ให้กระทบต่อคะแนนและผลการเรียน อุปกรณ์ การรับประทานอาหารใน โรงอาหาร ซ้อนส้อม จะมีการติดตั้งเครื่องอินฟาเรดฆ่าเชื้อโรค และหม้อต้มน้ำเดือด	
ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง				
	การจัดรูปแบบการเรียนออนไลน์ทั้งหมด		และพบนักเรียนติดเชื้อ จะมีการจัดสถานที่แยกนักเรียนที่ติดเชื้อ ในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเท เพื่อรอผู้ปกครองมารับกลับไปรักษาตัวต่อไป	

ตารางที่ 4.4 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน (ต่อ)

มาตรการจาก กรมควบคุมโรค	การปฏิบัติ ของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อ การปฏิบัติตาม มาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู				
<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือ เยียวยา และ ฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ - กำกับ ติดตาม ประเมินผลและ รายงาน 	<p>โรงเรียนมีการติดตาม อัปเดตข้อมูล ข่าวสารที่ได้มาจาก ผู้ปกครองของ นักเรียนทุก ๆ สัปดาห์ มีการ ช่วยเหลือ เยียวยา ครอบครัวนักเรียน ประเมินผลรายงาน การแพร่ระบาดของ เชื้อโควิดในทุกเดือน เพื่อได้รับมือในการ ป้องกันต่อไป</p>	<p>นักเรียนยังขาด ความตระหนัก ใน การดูแลตัวเอง หลังจากที่มีการติด เชื้อ อาจเกิดภาวะ Long Covid ขึ้น ได้</p>	<p>ควรมีสื่อให้ความรู้ถึง การดูแลตัวเอง หรือมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพเข้ามาดูแล ควรมีกิจกรรมรณรงค์ หรือให้ความรู้ในเรื่อง โควิดโควิด หรือโรค ระบาดต่าง ๆ มีการจัด โครงการ กิจกรรมให้ ความรู้ เกี่ยวกับโรค โควิด รวมทั้งการดูแล ตัวเอง และการตรวจ atk ด้วยตนเอง เพื่อ สร้างความตระหนักให้ นักเรียน ด้านจิตใจ มี การจัดตั้งเป็นคลินิก ดูแลทางสุขภาพจิตให้ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเข้ามาปรึกษา ให้กำลังใจ ติดตาม อากา ร พูดคุย ด้าน ร่างกาย ให้คำแนะนำใน การรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ ออกกำลังกาย ควรมีการติดตาม อากา รนักเรียนที่ติดเชื้ ว่ามีอาการอย่างไร หลังจากหายป่วยมี</p>	<p>สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้า มาดูแลและให้ความรู้ ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจาก โรคโควิด ให้กับ นักเรียน รวมถึงครู และบุคลากร</p>

ตารางที่ 4.4 การสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารโรงเรียน (ต่อ)

มาตรการจาก กรมควบคุมโรค	การปฏิบัติ ของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อ การปฏิบัติตาม มาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ ปรับปรุง/แก้ไข
			อาการหลังติดเชื้อ อย่างไร เพื่อติดตามเฝ้า ระวังการเป็นซ้ำของ นักเรียน	

4.1.1.1 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน

“กระผมคิดว่า มาตรการที่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา นั้น คือ การเว้นระยะห่าง การสวมใส่หน้ากากอนามัย การล้างมือบ่อย ๆ การตรวจวัดอุณหภูมิ และการตรวจหาเชื้อโควิดเป็นประจำ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“เรื่องของสาเหตุที่ไม่สามารถป้องกันได้หมดจดกระผมคิดว่า คือ การที่ทุกคนยังมีความตระหนักที่ไม่มากพอ ละเลยต่อโรค รวมถึงจำนวนประชากรที่มีเยอะจนไม่สามารถควบคุมได้หมด จึงต้องมีการดูแล และป้องกันภายในโรงเรียนให้ปลอดภัยอยู่เสมอ อีกทั้งต้องยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือ ให้ความรู้แก่โรงเรียน ส่วนเรื่องการฟื้นฟูนั้นกระผมอยากให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือ ให้ความรู้แก่โรงเรียน มีการเยียวยาให้กับครู นักเรียน และผู้ปกครองที่ได้รับผลกระทบ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจของพวกเขาสำคัญมาก เนื่องจากเป็นโรคที่ไม่มีวิวัฒนาการที่จะหายไปจากประเทศ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

4.1.1.2 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง

“กระผมมองว่าเรื่องของมาตรการที่สามารถช่วยให้ลดความรุนแรงภายในโรงเรียนคงคำสั่งการปิดโรงเรียน และเปลี่ยนรูปแบบการเรียนจาก On Site เป็นรูปแบบ Online ซึ่งเป็นทางออกที่สามารถช่วยควบคุมการระบาดได้ในเบื้องต้นได้ สาเหตุหลักของการทำให้เกิดการแพร่ระบาด คือ การละเลย และมองว่าโรคโควิดไม่อันตรายถึงชีวิต แต่จริง ๆ มันเป็นโรคที่สามารถทำให้ถึงความตายได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“การปฏิบัติที่ควรต้องมี คือ การดูแล การแยกนักเรียนที่ติดเชื้อโดยดำเนินการส่งนักเรียนที่ติดเชื้อไปยังสถานที่กักกันให้เรียบร้อย ต้องมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เองที่บ้าน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

4.1.1.3 ระยะเวลาหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู

“กระผมคิดว่า มาตรการที่จะสามารถฟื้นฟูนักเรียน และเยียวยาจิตใจของนักเรียนได้นั้น คือ การให้กำลังใจ การติดตามข้อมูลข่าวสารจากผู้ปกครอง การช่วยเหลือในด้านของค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน เนื่องจากผู้ปกครองต้องมีการหยุดทำงานทำให้เกิดรายได้ในครัวเรือนที่ลดน้อยลง ไม่เพียงพอต่อการศึกษาเล่าเรียนของบุตร” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“กระผมจะจัดการให้โรงเรียนนั้นมีกิจกรรมที่สามารถรณรงค์ให้นักเรียนมีความรู้ รู้จักป้องกันโรคร้าย ส่วนในด้านของจิตใจ กระผมจะจัดตั้งคลินิกดูแลสุขภาพจิตของนักเรียน การให้คำปรึกษา การพูดคุยอยู่เสมอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่เสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

4.2 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร

4.2.1 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร ระยะเวลาก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเว้นระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิ การตรวจหาเชื้อโควิด 19 และการติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ การปฏิบัติของโรงเรียนมีการเว้นระยะห่าง 1-2 เมตรทุกครั้ง เมื่อมีการทำกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการป้องกันเบื้องต้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ การที่ครู และบุคลากร รวมถึงนักเรียน บุคคลในสถานศึกษาขาดความตระหนัก และความสำคัญต่อโรคน้อยเกินไป เกิดความชะล่าใจ ไม่เห็นถึงความอันตรายของโรค จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ต้องสร้างความตระหนัก และทำให้ครู บุคลากรได้เห็นถึงความสำคัญต่อการป้องกันโรคก่อนครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนัก ควรมีสื่อมากขึ้นในเรื่องการดูแลป้องกัน หรือบอร์ดให้ความรู้ และควรมีเครื่องวัดอุณหภูมิ ตามอาคาร เพื่อที่จะได้วัดอุณหภูมิเบื้องต้น และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.2.2 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร ระยะเวลาหลังการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา การเผชิญเหตุ และการลดความรุนแรงของข่าว การเว้นระยะห่าง การล้าง

เมื่อ การเรียนรูปแบบออนไลน์ และการตรวจหาเชื้อโควิด 19 การปฏิบัติของโรงเรียนมีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ภาคการปฏิบัติเปลี่ยนเป็นการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ภายในโรงอาหาร หรือสถานที่ที่แออัดภายในโรงเรียน ระยะหลังไม่มีการเว้นระยะห่าง และมีความแออัดมาก จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีการทำทุกอย่างให้ต่อเนื่องให้เป็นนิสัยตลอด เช่น การคัดกรอง การล้างมือ ควรเพิ่มจุดล้างมือ ทั้งแบบเจล และสบู่ ให้มากขึ้น ควรมีหน้ากากอนามัยให้กับทางกลุ่มสาระ เพื่อให้กับนักเรียนที่ไม่มีหรือขาดชำระ กรณีมีการเปิดเทอม และมีการระบาดของโรค ควรมีการจัดการเรียนโดย สลับระดับชั้น ม.ต้น และ ม.ปลาย แต่ถ้าหากมีการระบาดหนักมากก็จัดการเรียนแบบออนไลน์ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.2.3 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียนมีการสอบถามไปยังผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถานการณ์ภายในครอบครัว รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยาอย่างตรงจุด ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ครู และบุคลากร ภายในโรงเรียนหลังจากมีการติดเชื้อโควิด ยังคงมีอาการ Long Covid ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีตรวจสุขภาพหลังหายจากการติดเชื้อ ทั้งครูและนักเรียน เพื่อจะได้ดูแลตัวเองได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อไป ควรมีการติดตามจากครูที่ปรึกษา ในเรื่องการติดเชื้อ อาการป่วย แล้วนำข้อมูลส่งต่อยังฝ่ายอนามัยโรงเรียน ควรมีการเยี่ยมนักเรียนระหว่างป่วย โดยอาจนำสิ่งของ อาหารไปฝากเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ ให้แก่นักเรียนและครอบครัว ควรมีการแจกวิตามินซี ให้กับนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร

มาตรการจาก กรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของ โรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อ การปฏิบัติตาม มาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
<ul style="list-style-type: none"> - เว้นระยะระหว่างบุคคล - สวมหน้ากากอนามัย - ล้างมือบ่อย ๆ - วัตถุอันตราย - ตรวจหาเชื้อโควิด 19 - ติดตั้งและใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ 	<p>เว้นระยะห่าง 1 ถึง 2 เมตรทุกครั้ง เมื่อมีการทำกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการป้องกันเบื้องต้น</p>	<p>ขาดความตระหนักและเห็นความสำคัญต่อโรคน้อยเกินไป</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องสร้างความตระหนักและทำให้ครู บุคลากรได้เห็นถึงความสำคัญต่อการป้องกันโรคก่อน - ครอบครัวยุคใหม่มีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนัก - ครูมีสื่อมากขึ้นในเรื่องการดูแลป้องกัน หรือบอร์ดให้ความรู้ - ครูมีเครื่องวัตถุอันตรายตามอาคาร เพื่อที่จะได้วัตถุอันตรายเบื้องต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร
ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง				
<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าระวังภัยป้องกัน - การเกิดเหตุในสถานศึกษา - การเผชิญเหตุและการลดความรุนแรงของข่าว - เว้นระยะห่าง - การล้างมือ - การเรียนรูปแบบออนไลน์ - การตรวจหาเชื้อโควิด 19 	<p>ภายในโรงเรียนมีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น</p> <p>ภาคการปฏิบัติเปลี่ยนเป็นการเรียนผ่านสื่อออนไลน์</p>	<p>ภายในโรงอาหารหรือสถานที่ที่แออัดภายในโรงเรียน ระยะหลังไม่มีการเว้นระยะห่าง และมีความแออัดมาก</p>	<p>ควรมีการทำทุกอย่างให้ต่อเนื่องให้เป็นนิสัยตลอด เช่น การคัดกรอง การล้างมือ ควรเพิ่มจุดล้างมือ ทั้งแบบเจล และสบู่ ให้มากขึ้น ควรมีหน้ากากอนามัยให้กับทางกลุ่มสาระ เพื่อให้กับนักเรียนที่ไม่มี หรือขาดความรู้ การเปิดเทอม และมี</p> <p>การระบาดของโรค ควรมีการจัดการเรียนโดย สลับระดับชั้น ม.ต้น และ ม.ปลาย แต่ถ้าหากมีการระบาดหนักมากก็จัดการเรียนแบบออนไลน์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

ตารางที่ 4.5 การสนทนากลุ่มของครูและบุคลากร (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู				
<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือ เยียวยา และ ฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ - กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน 	โรงเรียนมีการสอบถามไปยังผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ภายในครอบครัว รวมถึง การช่วยเหลือ เยียวยาอย่างตรงจุด ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น	ครู และบุคลากร ภายในโรงเรียน หลีกเลี่ยงการ ติดเชื้อโควิด ยังคงมีอาการ Long Covid ที่เกิด อันตรายต่อ สุขภาพ	ควรมีตรวจสอบสุขภาพหลังหายจากการติดเชื้อ ทั้งครูและนักเรียน เพื่อจะได้ดูแลตัวเองได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อไป ควรมีการติดตามจากครูที่ปรึกษา ในเรื่องการติดเชื้อ อาการป่วย แล้วนำข้อมูลส่งต่ออย่างฝายอนามัยโรงเรียน ควรมีการเยี่ยม นักเรียนระหว่างป่วย โดยอาจนำสิ่งของ อาหารไปฝาก เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ นักเรียนและครอบครัว ควรมีการแจกวิตามินซี ให้กับนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุข จังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแล และให้ความรู้ ในการป้องกัน การดูแลตัวเอง จากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.2.1.1 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน

“ดิฉันมองว่ามาตรการที่จะสามารถช่วยป้องกันโรคได้ คือ การให้นักเรียนรู้จักความอันตรายของโรคโควิด รู้จักแนวทางป้องกันตนเอง เช่น การเว้นระยะห่าง การล้างมือ การงดสัมผัส ซึ่งสาเหตุที่ทำให้โรคโควิดยังคงมีอยู่เนื่องจากขาดความตระหนัก จริง ๆ แล้ว ต้องมาตรการที่มารองรับ และเด็ดขาดกว่านี้ เพื่อนำมาใช้ป้องกันภายในโรงเรียนได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ครูคิดว่า สถานศึกษาต้องมีระบบการป้องกันที่ดี มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่พร้อมมากกว่านี้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ผมคิดว่า ต้องมีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ที่ถูกต้องในโรงเรียน จึงจะสามารถสร้างความตระหนักให้กับครู และนักเรียนได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

4.2.1.2 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง

“ดิฉันคิดว่า ความรุนแรงของโควิด เป็นสิ่งที่เราไม่สามารถควบคุมได้ เนื่องจากเชื่อมีการแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว มีการติดเชื้อที่รุนแรงมากขึ้น ฉะนั้นโรงเรียนเป็นสถานที่ที่ต้องเข้มงวดเนื่องจากมีจำนวนนักเรียนที่เยอะ อาจจะต้องงดการเรียนการสอนไปก่อน เพื่อหยุดการแพร่ระบาดของเชื้อได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ดิฉันมองว่า ต้องมีการเฝ้าระวัง สังเกต และติดตามนักเรียน ทุก ๆ สัปดาห์ และเปลี่ยนรูปแบบการสอนเป็นแบบ Online ทั้งหมด จะต้องมีการตรวจหาเชื้อเป็นประจำ และต้องมีหน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยเหลือครู และบุคลากรด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.2.1.3 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู

“ครูคิดว่า การฟื้นฟู เป็นเรื่องที่โรงเรียนต้องเข้ามาช่วยดูแล รวมถึงการเยียวยา การลดค่าเล่าเรียน เนื่องจากผู้ปกครองขาดรายได้จากการทำงาน จำเป็นต้องหยุดงานในระยะยาวเพราะมีการแพร่ระบาดที่เยอะมาก และช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจริง ๆ ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ครูอยากให้มีการเยียวยาจิตใจนักเรียน ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ดีมาก ๆ และจำเป็นต้องมีแนวทางในการฟื้นฟูให้นักเรียนสามารถกลับมาใช้ชีวิตในโรงเรียนได้อย่างปกติ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.3 การสนทนากลุ่มของนักเรียน

4.3.1 การสนทนากลุ่มของนักเรียน ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกันพบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเว้นระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิ การตรวจหาเชื้อโควิด 19 และการติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอนชนะ การปฏิบัติของโรงเรียนมีการตรวจสอบการป้องกันเบื้องต้น ได้แก่ อุปกรณ์การป้องกัน หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ การคัดกรองหน้าประตูโรงเรียน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ

คือ ห้องน้ำนักเรียน ทั้งหญิงและชาย ช่วงระยะหลังไม่มีสบู่ล้างมือ และสกปรก การคัดกรองบริเวณหน้าโรงเรียนตอนเช้า ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะนักเรียนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ ภายในร้านสหกรณ์แออัดมาก ไม่มีการจำกัดนักเรียนเข้าออก อีกทั้งนักเรียนบางกลุ่มยังไม่เข้าใจถึงอันตรายของโรค และไม่มีความตระหนักถึงการแพร่เชื้อให้กับผู้อื่น จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรสร้างความตระหนักให้กับนักเรียน ให้ทำตามมาตรการจะได้ลดการแพร่เชื้อ ควรมีจุดคัดกรองเบื้องต้นทุกจุดการเข้าออกโรงเรียน และควรมีการเข้มงวดเรื่องระยะห่างในการเข้าใช้บริการในสถานศึกษา ได้แก่ สหกรณ์ ห้องน้ำ โรงอาหาร เป็นต้น และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.3.2 การสนทนากลุ่มของนักเรียน ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา การเผชิญเหตุ และการลดความรุนแรงของข่าว การเว้นระยะห่าง การล้างมือ การเรียนรูปแบบออนไลน์ และการตรวจหาเชื้อโควิด 19 การปฏิบัติของโรงเรียนมีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ภาคการปฏิบัติเปลี่ยนเป็นการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ การจัดเตรียมอุปกรณ์การป้องกันให้พร้อมเสมอ ได้แก่ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย อย่างเข้มงวด ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ อาคารแต่ละชั้น มีเจลล้างมือไม่เพียงพอ ภายในโรงอาหาร ไม่มีเจลล้างมือ แท่งคั้นน้ำภายในโรงเรียน นักเรียนบางส่วนไม่ใช้แก้วหรือขวดน้ำมากดน้ำแต่ใช้ปากกินจากก๊อกเลย ซึ่งอาจจะทำให้มีการแพร่เชื้อโรคให้กับนักเรียนคนต่อ ๆ ไปที่มากดน้ำได้ ซึ่งควรมีตามจุดภายในโรงอาหาร จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีการเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัย ควรมีหม้อต้มน้ำ ตั้งตามจุดภายในโรงอาหารเพื่อจุ่มซ้อนส้อมช้อนใช้โรครก่อนนำไปใช้ ควรให้ทางโรงพยาบาลมาฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นให้กับนักเรียนทุก ๆ ตามกำหนดที่ควรจะได้รับ ควรมีการเข้มงวดในการตรวจเชื้อ โดยมีการให้นักเรียนตรวจหาเชื้อเพื่อความปลอดภัยปลอดภัยเชื้อทุก ๆ อาทิตย์ และควรให้เจ้าหน้าที่เป็นคนตรวจเพื่อความแม่นยำของผลตรวจ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.3.3 การสนทนากลุ่มของนักเรียน ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียนมีการติดตามและดูแลในเรื่องของการช่วยเหลือ เยียวยา ให้นักเรียน และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที ได้แก่ อาหาร ยารักษาโรค ค่าเล่าเรียน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ นักเรียนยังขาดความรู้การป้องกันหลังจากการติดเชื้อ หรือบางกลุ่มยังขาดจิตสำนึกในการป้องกัน และปฏิบัติอย่างถูกต้อง จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีบุคลากรทางการแพทย์เข้ามาให้ความรู้ดูแล หรือ อสม.มาทำงานร่วมกับโรงเรียน เช่น การตรวจหาเชื้อ ทำ

กิจกรรมให้ความรู้ และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การสนทนากลุ่มของนักเรียน

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
<ul style="list-style-type: none"> - เว้นระยะระหว่างบุคคล - สวมหน้ากากอนามัย - ล้างมือบ่อย ๆ - วัคซีนหุภูมิ - ตรวจหาเชื้อโควิด 19 - ติดตั้งและใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการตรวจสอบการป้องกันเบื้องต้น ได้แก่ อุปกรณ์การป้องกัน หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ การคัดกรองหน้าประตูโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องน้ำนักเรียน ทั้งหญิงและชาย ช่วงระยะหลังไม่มีสบู่อ่างมือ และสกปรก - การคัดกรองบริเวณหน้าโรงเรียนตอนเช้า ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะนักเรียนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ - ภายในร้านสหกรณ์ แออัดมาก ไม่มีการจำกัด นักเรียนเข้าออก - นักเรียนบางกลุ่มยังไม่เข้าใจถึงอันตรายของโรค และไม่มีความตระหนักถึงการแพร่เชื้อให้กับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างความตระหนักให้กับนักเรียน ให้ทำตามมาตรการจะได้ลดการแพร่เชื้อ - ควรมีจุดคัดกรองเบื้องต้นทุกจุดการเข้าออกโรงเรียน - ควรมีการเข้มงวดเรื่องระยะห่างในการเข้าใช้บริการในสถานศึกษา ได้แก่ สหกรณ์ ห้องน้ำ โรงอาหาร เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

ตารางที่ 4.6 การสนทนากลุ่มของนักเรียน (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง				
<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าระวังภัยป้องกัน - การเกิดเหตุ - การเผชิญเหตุและการลดความรุนแรงของข่าว - เว้นระยะห่าง - การล้างมือ - การเรียนรูปแบบออนไลน์ - การตรวจหาเชื้อโควิด 19 	<ul style="list-style-type: none"> - ภายในโรงเรียนมีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น - ภาคการปฏิบัติเปลี่ยนเป็นการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ - การจัดเตรียมอุปกรณ์การป้องกันให้พร้อมเสมอ ได้แก่ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย อย่างเข้มงวด 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารแต่ละชั้นมีเจลล้างมือไม่เพียงพอ ภายในโรงอาหาร ไม่มีเจลล้างมือ ซึ่งควรมีตามจุดภายในโรงอาหาร - แท้งค์น้ำภายในโรงเรียน นักเรียนบางส่วนไม่ใช่แก้วหรือขวดน้ำมากดน้ำ แต่ใช้ปากกินจากก๊อกเลย ซึ่งอาจจะทำให้มีการแพร่เชื้อโรคได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัย ควรมีหม้อต้มน้ำ ตั้งตามจุดภายในโรงอาหารเพื่อจุ่มข้อสัมผัสฆ่าเชื้อโรคก่อนนำไปใช้ ควรให้ทางโรงพยาบาลมาฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นให้กับนักเรียนทุกคน ตามกำหนดที่ควรจะได้รับ - ควรมีการเข้มงวดในการตรวจการเชื้อ โดยมีการให้นักเรียนตรวจหาเชื้อเพื่อความปลอดภัยตลอดเชื้อทุก ๆ อาทิตย์ และควรให้เจ้าหน้าที่เป็นคนตรวจเพื่อความแม่นยำของผลตรวจ 	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล - ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร
ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู				
<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือเยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ - กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนมีการติดตามและดูแลในเรื่องของการช่วยเหลือให้นักเรียน และผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยตรงได้รับการช่วยเหลืออย่างทันที ได้แก่ อาหาร ยา รักษาโรค ค่าเล่าเรียน เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนยังขาดความรู้การป้องกันหลังจากการติดเชื้อ หรือบางกลุ่มยังขาดจิตสำนึกในการป้องกัน และปฏิบัติอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีบุคลากรทางการแพทย์เข้ามาให้ความรู้ดูแล หรือ อสม.มาทำงานร่วมกับโรงเรียน เช่น การตรวจหาเชื้อ ทำกิจกรรมให้ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล - ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.3.1.1 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน

“หนูคิดว่า การป้องกันที่ดีคือการ เว้นระยะห่าง และการล้างมือบ่อย ๆ เนื่องจากเชื้อโควิดมีการติดต่อกันทางอากาศ สามารถติดต่อได้ง่ายมาก และในโรงเรียนต้องมีการปรับภูมิทัศน์ของโรงเรียนสะอาดอยู่เสมอ อุปกรณ์ที่เพียงพอต่อนักเรียนทุกคน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ผมว่ายังมีนักเรียนบางกลุ่มยังขาดความตระหนัก ยังรู้สึกคึกคัก ไม่รู้สึกตื่นตระหนกต่อโรค จึงทำให้เกิดการปล่อยปละละเลย มีการติดเชื้อที่เพิ่มขึ้น การป้องกันก็คงเป็นเรื่องของการ แยกของใช้ของส่วนตัว ไม่ควรใช้ร่วมกับใคร เดินห่าง ๆ เพื่อป้องกันโรค” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.3.1.2 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง

“หนูคิดว่า ต้องมีแผนสำรองอยู่เสมอ เมื่อมีการแพร่ระบาดรุนแรง สิ่งที่สำคัญ คือ การหยุดการเรียนการสอน เปลี่ยนเป็นการเรียนในรูปแบบ Online เพื่อป้องกัน และหลีกเลี่ยงการพบเจอกัน ซึ่งมันจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดที่เพิ่มขึ้นได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ผมคิดว่า การตรวจหาเชื้อก็สำคัญครับ เนื่องจากหากเราไม่ตรวจหาเชื้อเราไม่สามารถทราบได้เลยว่าตอนนี้ติดเชื้อไปแล้วก็คน ต้องมีการหยุดเรียนเมื่อไหร่ รวมถึงเรื่องของแท็งก์น้ำในโรงเรียนเป็นแหล่งที่สามารถติดเชื้อได้ง่ายเนื่องจากนักเรียนมีการดื่มจากแท็งก์น้ำจำนวนมาก และบางคนไม่ได้พกอุปกรณ์ส่วนตัวมาจากบ้าน มักใช้ร่วมกับเพื่อน ๆ อยู่เสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.3.1.3 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู

“หนูมองว่าเรื่องของการฟื้นฟู เยียวยาจิตใจของผู้ที่เป็นโรคโควิดสำคัญมาก เพราะบางคนเมื่อติดเชื้อแล้วมักไม่มีเพื่อนคนไหนอยากอยู่ใกล้ จึงต้องมีหน่วยงานหรือครูเข้ามาพูดคุยให้กำลังใจนักเรียนอยู่เสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ผมคิดว่า โรงเรียนต้องมีกิจกรรมผ่อนคลายให้กับนักเรียน เพื่อไม่ให้เครียดกับโรคมากจนเกินไป รวมทั้งควรให้ความรู้แก่นักเรียนได้ทราบถึงวิธีการฟื้นฟูร่างกาย ให้กลับมาปกติ และแข็งแรงอีกครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.4 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง

4.4.1 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเว้นระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิ การตรวจหาเชื้อโควิด 19 และการติดตั้งแอปพลิเคชันไทยชนะ และหมอชนะ การปฏิบัติของโรงเรียนมีการตรวจสอบการป้องกันเบื้องต้น ได้แก่ ทางโรงเรียนมีการเตรียมอุปกรณ์การป้องกันไม่ให้ขาดต่อการใช้งาน เพื่อป้องกันได้อย่างเบื้องต้น ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ส่วนตัวภายในครอบครัวจะไม่ไปพื้นที่เสี่ยง ป้องกันตัวเอง และครอบครัวโดยใช้มาตรการของกรมควบคุมโรค เพื่อให้มีการติดเชื้อภายในครอบครัว นักเรียนยังไม่ให้ความร่วมเท่าที่ควร และการสวมหน้ากากอนามัยก็ยังหละหลวมไม่สวมในที่สาธารณะ การเว้นระยะห่างก็ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากพื้นที่อาจจะจำกัดและมีนักเรียนจำนวนมาก จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ต้องสร้างความตระหนักสร้างความคิดที่เป็นแนวเดียวกัน ให้นักเรียนมีวินัย และทำตามมาตรการอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อให้กับคนรอบข้าง และสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.4.2 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา การเผชิญเหตุ และการลดความรุนแรงของข่าว การเว้นระยะห่าง การล้างมือ การเรียนรูปแบบออนไลน์ และการตรวจหาเชื้อโควิด 19 การปฏิบัติของโรงเรียนมีโรงเรียนควรมีแนวทาง การสื่อสารผ่านนักเรียน เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้เข้าใจถึงโรคโควิด ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ นักเรียนบางส่วนเกิดการว่างในช่วงที่มีการแพร่ระบาด จึงทำให้เกิดการพบเจอกลุ่มเพื่อนข้างนอกมากขึ้นจนเกิดการแพร่ระบาดภายในครอบครัวเพิ่ม ซึ่งควรมีตามจุดภายในโรงอาหาร จึงต้องมีแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ได้แก่ ควรมีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ทันที เมื่อมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และมีการนำเสนอการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้นักเรียนมีความรู้ให้ทันช่วงเวลาที่ยังเรียน ควรให้สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.4.3 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรคที่นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับ

ผลกระทบ และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียน โรงเรียนมีการ เจริญกับผู้ปกครองอยู่เสมอ ถ้ามความเคลื่อนไหว ความเป็นอยู่ของนักเรียนระหว่างเกิดการแพร่ ระบาด โดยปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ครอบครัวได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อโควิด บางครอบครัวติดเชื้อทั้งครัวเรือน จึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งแนวทาง การแก้ไข คือ ควรมีเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยเหลือครอบครัวผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อ และข้อเสนอแนะ ควรให้สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเอง จากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง

มาตรการจาก กรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของ โรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อ การปฏิบัติตาม มาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
<ul style="list-style-type: none"> - เว้นระยะ ระหว่างบุคคล - สวมหน้ากากอนามัย - ล้างมือบ่อย ๆ - วัคซีนหมู่มิ - ตรวจหาเชื้อ โควิด 19 - ติดตั้งและใช้ แอปพลิเคชัน ไทยชนะ และ หมอชนะ 	ทางโรงเรียนมี การเตรียมอุปกรณ์ การป้องกันไม่ให้ ขาดต่อการใช้งาน เพื่อป้องกันได้อย่าง เบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนตัวภายใน ครอบครัวจะไม่ ไปพื้นที่เสี่ยง ป้องกันตัวเอง และครอบครัว โดยใช้มาตรการ ของกรมควบคุม โรค เพื่อให้มี การติดเชื้อภายใน ครอบครัว - นักเรียนยังไม่ให้ ความร่วมเท่าที่ ควร และสวม หน้ากากอนามัย ที่ยังหละหลวม ไม่สวมในที่ สาธารณะ - เว้นระยะห่างก็ ไม่ได้เท่าที่ควร เนื่องจากพื้นที่ อาจจำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องสร้างความตระหนัก สร้างความคิดที่เป็นแนว เดียวกัน ให้นักเรียนมีวินัย ทำตามมาตรการอย่าง เคร่งครัด เพื่อป้องกันและ ลดการแพร่เชื้อให้กับคน รอบข้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุข จังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแล และให้ความรู้ใน การป้องกัน การ ดูแลตัวเองจาก โรคโควิด ให้กับ นักเรียน รวมถึง ครูและบุคลากร

ตารางที่ 4.7 การสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง				
<ul style="list-style-type: none"> - การเฝ้าระวังภัยป้องกัน - การเกิดเหตุในสถานศึกษา - การเผชิญเหตุและการลดความรุนแรงของข่าว - เว้นระยะห่าง - การล้างมือ - การเรียนรูปแบบออนไลน์ - การตรวจหาเชื้อโควิด 19 	<p>โรงเรียนควรมีการแนวทางการติดต่อสื่อสารผ่านนักเรียน เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้เข้าใจถึงโรคโควิด</p>	<p>นักเรียนบางส่วนเกิดการว่างในช่วงที่มีการแพร่ระบาดจึงทำให้เกิดการพบเจอกลุ่มเพื่อนข้างนอกมากขึ้นจนเกิดการแพร่ระบาดภายในครอบครัวเพิ่ม</p>	<p>ควรมีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ทันที เมื่อมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และมีการนำเสนอการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้นักเรียนมีความรู้ให้ทันช่วงเวลาที่เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล - ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร
ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู				
<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือเยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ 	<p>โรงเรียนมีการพูดคุยเจรจากับผู้ปกครองอยู่เสมอ</p>	<p>ครอบครัวได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อโควิด</p>	<p>ควรมีเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยเหลือครอบครัวผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อ</p>	<p>สาธารณสุขจังหวัด</p>
<ul style="list-style-type: none"> - กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน 	<p>ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ความเป็นอยู่ของนักเรียนระหว่างเกิดการแพร่ระบาด</p>	<p>บางครอบครัวติดเชื้อทั้งครัวเรือนจึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อการใช้ชีวิตประจำวัน</p>		<ul style="list-style-type: none"> - โรงพยาบาล - ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.4.1.1 ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน

“ดิฉันคิดว่ามาตรการที่สำคัญของการป้องกัน คือ การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา เพราะนักเรียนมักไม่ชอบสวมหน้ากากอนามัยเนื่องจากร้อน หายใจไม่ออก แต่มันเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อการป้องกันโรค” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ดิฉันคิดว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีจำนวนประชากรที่เยอะมาก อาจจะมีการป้องกันที่ไม่ทั่วถึง บางคนอาจจะขาดวินัยในการปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงประกาศออกมา ดังนั้น ต้องสร้างความตระหนักกับนักเรียนเพื่อทราบถึงความอันตรายของโรคนี้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“หน่วยงานอื่นต้องเข้ามาช่วยเหลืออีกแรง เนื่องจากโรงเรียนมีประชากรเยอะ ครูและผู้บริหารอาจจะควบคุมได้ไม่ดีพอ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

4.4.1.2 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง

“ฉันคิดว่า การแพร่ระบาดที่รุนแรงมันอันตรายมาก เนื่องจากบุตรของดิฉันเป็นผู้ที่นำเชื้อจากโรงเรียนมาให้คนในครอบครัว โรงเรียนต้องมีการปิดการเรียน งดการสัมผัสส่งต่องานเจอหน้ากัน” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ผมมองว่ามาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขออกมานั้น โรงเรียนสามารถนำมาปฏิบัติได้ แต่กลุ่มนักเรียนบางกลุ่มไม่นำมาปฏิบัติ เพิกเฉย หรือต่อต้าน ฉะนั้นโรงเรียนต้องมีการสร้างความตระหนัก มีกฎที่สามารถบังคับให้นักเรียนต้องปฏิบัติทันที” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.4.1.3 ระยะหลังการแพร่ระบาดด้านการฟื้นฟู

“การช่วยเหลือเยียวยาที่ดี คือ การลดค่าเทอม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาฟื้นฟูสถานการณ์ในโรงเรียนให้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้อย่างปกติได้” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“ยกตัวอย่าง ครอบครัวของดิฉันติดเชื้อทั้งครัวเรือน จึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของปากท้อง ความเป็นอยู่ของครอบครัว” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

4.5 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง

4.5.1 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกันพบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรค เป็นการปฏิบัติมาตรการหลัก DMHT-RC ได้แก่ D คือ เว้นระยะห่าง M คือ สวมหน้ากาก H คือ ล้างมือ T คือ คัดกรองวัดไข้ R คือ ลดการแออัด C คือ ทำความสะอาด โดยการปฏิบัติของโรงเรียน-โรงเรียนได้มีการเน้นการปฏิบัติตามมาตรการเบื้องต้นอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ให้นักเรียนสวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือเป็นประจำ และมีการคัดกรองวัดไข้ก่อนเข้าโรงเรียน มีจุดคัดกรองนักเรียน ครู และบุคลากรก่อนเข้าโรงเรียน จึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยแนวทางการแก้ไข คือ ควรมีคัดกรองวัดไข้ ประเมินอาการเสี่ยง และประวัติเสี่ยง ให้นักเรียน บุคลากร และผู้เข้ามาในสถานศึกษาทุกคน และต้องสวมหน้ากากอนามัย สามารถใช้จุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ เมื่อสัมผัสกับจุดที่เสี่ยง เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น มีสัญลักษณ์การระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างชัดเจน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเท ทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณต่าง ๆ มีการควบคุมจำนวนนักเรียนลดแออัด เหลื่อมเวลาหรือลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลงเท่าที่จำเป็น และควรให้สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

4.5.2 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดด้านลดความรุนแรง พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรค เป็นการปฏิบัติมาตรการหลัก DMHT-RC ได้แก่ D คือ เว้นระยะห่าง M คือ สวมหน้ากาก H คือ ล้างมือ T คือ คัดกรองวัดไข้ R คือ ลดการแออัด C คือ ทำความสะอาด ปฏิบัติมาตรการเสริม SSET-CQ ได้แก่ S คือ ดูแลตัวเอง S คือ ใช้ช้อนกลางส่วนตัว E คือ กินอาหารปรุงสุกใหม่ T คือ ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน C คือ สำนวตรวจรสสอบ Q คือ กักกันตัวเอง ปฏิบัติ 7 มาตรการเข้ม ได้แก่ สถานศึกษาประเมินความพร้อมก่อนเปิดการเรียน ผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผลผ่าน MOECOVID ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble จัดระบบให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลและหลักโภชนาการ และจัดการดำเนินอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ การใช้มาตรการอย่างเข้มงวด ถ้าหากมีการแพร่ระบาดมาก ภายในโรงเรียน จะมีการสอนแบบ Online แทน Onsite เพื่อลดอัตราการติดเชื้อและลดการแพร่ระบาดภายในโรงเรียน และมีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการของกรมควบคุมโรค ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ

นักเรียน ครู และบุคลากร ขาดความตระหนักในการป้องกันโควิด และเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่มีอาจจะไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ภายในโรงอาหาร มีพื้นที่จำกัด ซึ่งเวลาพักกลางวันทำให้เกิดความแออัดมาก และส่งผลทำให้เกิดการแพร่เชื้อได้รวดเร็ว และนักเรียนบางส่วนมีการปกปิดข้อมูลการติดเชื้อ และมาเรียนตามปกติ โดยมีแนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ดังนี้ โรงเรียนควรมีคำสั่งอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามจริง เด็ดขาด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดที่มีจำนวนมากขึ้น ได้แก่ การออกคำสั่งงดการเรียนการสอนแบบ Onsite รวมถึงงดการทำกิจกรรมร่วมกัน ในกรณีมีการแพร่ระบาดจำนวนมากจะต้องมีห้องแยกที่ชัดเจนเพื่อแยกนักเรียนที่ตรวจหาเชื้อในโรงเรียน และมีผลติดเชื้อ เพื่อรอให้ผู้ปกครองมารับกลับและนำนักเรียนรักษาตามขั้นตอนของทางการแพทย์ต่อไป โรงเรียนควรเน้นการจัดการตามมาตรการเสริม แต่อาจมีมาตรการหลักเข้ามาช่วย เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดมากขึ้น ได้แก่ การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก ให้กับนักเรียนทุกคนพึงปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด ควรมีสื่อออนไลน์ของโรงเรียน ได้แก่ Facebook ของโรงเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียน หรือให้ข้อมูลผ่านทางผู้ปกครองอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว และควรมีสื่อประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม เช่น การป้องกันดูแลตัวเองระหว่างติดเชื้อและการดูแลตัวเองหลังหายจากโรคโควิด และสื่อต่างๆที่สามารถเข้าถึงนักเรียนได้ง่าย เพื่อให้นักเรียนได้รับถึงความรู้ความเข้าใจถึงการป้องกันและตระหนักถึงโรคระบาดมากขึ้น และจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็น ในปริมาณที่เพียงพอสำหรับรับมือระยะ 3 ได้แก่ สถานพยาบาลในโรงเรียน เติง พยาบาล ห้องแยกโรค ข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานอันได้แก่ สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ศูนย์อนามัย ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำหรือสนับสนุนเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือ และชุดป้องกันโรค ให้แก่ ครู นักเรียน และบุคลากร ควรมีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เข้ามาช่วยในการดูแลคัดกรองตรวจหาเชื้อให้กับนักเรียน รวมถึงช่วยดูแลป้องกันส่งเสริมภายในโรงเรียน ซึ่งภายในโรงอาหารควรมีหม้อต้มน้ำสำหรับลวกช้อนส้อมก่อนรับประทานอาหาร

4.5.3 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาหลังการแพร่ระบาดการฟื้นฟู พบว่า มาตรการจากกรมควบคุมโรค เป็นการสนับสนุนการฟื้นฟูด้านสุขภาพจิต และด้านร่างกาย ส่วนการปฏิบัติของโรงเรียน ได้แก่ มีการคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้นและให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพจิต ทั้งในเรื่องภาวะเครียด ซึมเศร้า มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน (โครงการของอนามัยโรงเรียน) สำหรับนักเรียนให้แนวทางการโภชนาการ อาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และการออกกำลังกาย เพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ปัจเจกบุคคล การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอาการ Long Covid การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค covid-19 และการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามมาตรการ โรงเรียนจึงได้มีการคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้น การให้คำแนะนำ แนวทางการบำบัดจิตใจ และแนวทางการรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อร่างกายรวมถึงการออกกำลังกาย เพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง โดยมีแนวทางการแก้ไข ได้แก่ โรงเรียนมีแนวทางแก้ไขในด้านการให้กำลังใจนักเรียน การบำบัดจิตใจของนักเรียนให้เป็นผู้ที่ไม่วิตกกังวลมากเกินไป โรงเรียนมีแนวปฏิบัติด้านโภชนาการ

ได้แก่ อาหารเสริมวิตามินต่าง ๆ ที่สามารถช่วยฟื้นฟูร่างกายให้กลับมาปกติ และยังสามารถสร้างความภูมิคุ้มกันได้ ได้แก่ วิตามินซี โดยส่วนใหญ่มีมากพบในผัก และผลไม้ ผนวกกับการออกกำลังกายที่สามารถช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรง โดยเป็นการออกกำลังกายที่ไม่หักโหมจนเกินไป เช่น การเดินแอโรบิก การคาดิโอ เป็นต้น และตรวจประเมินสุขภาพ ข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงาน อันได้แก่ สำนักโภชนาการ หรือที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร รวมถึงหน่วยงานด้านจิตแพทย์ เข้ามาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาที่ดีแก่ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อรักษา และบำบัดสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมถึงการดูแลสุขภาพหลังติดเชื้อโควิดอย่างเหมาะสมและถูกต้อง เพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
ระยะก่อนการแพร่ระบาดด้านการป้องกัน				
1. ปฏิบัติมาตรการหลัก DMHT-RC - D เว้นระยะห่าง - M สวมหน้ากาก - H ล้างมือ - T คัดกรองวัดไข้ - R ลดการแออัด - C ทำความสะอาด	- โรงเรียนได้มีการเน้นการปฏิบัติตามมาตรการเบื้องต้นอย่างเคร่งครัด ได้แก่ - ให้นักเรียนสวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือเป็นประจำ - มีการคัดกรองวัดไข้ก่อนเข้าโรงเรียน มีจุดคัดกรองนักเรียน ครู และบุคลากร ก่อนเข้าโรงเรียน	- นักเรียน ครู และบุคลากรขาดความตระหนักในการป้องกันโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการที่ค่อนข้างน้อย เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ - ภายในโรงอาหาร สหกรณ์ มีความแออัด เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด	ควรมีคัดกรองวัดไข้ ประเมินอาการเสี่ยง และประวัติเสี่ยง ให้นักเรียน บุคลากร และผู้เข้ามาในสถานศึกษาทุกคน และต้องสวมใส่หน้ากากอนามัย สามารถใช้จุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ เมื่อสัมผัสกับจุดที่เสี่ยง เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น มีสัญลักษณ์การระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างชัดเจนอย่างน้อย 1 - 2 เมตร เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเท ทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณต่าง ๆ มีการควบคุมจำนวนนักเรียนลดแออัดเหลื่อมเวลาหรือ	- สาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกัน การดูแลตัวเองจากโรคโควิด ให้กับนักเรียน

ตารางที่ 4.8 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
			ลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลงเท่าที่จำเป็น	
ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาดลดความรุนแรง				
1. ปฏิบัติมาตรการหลัก DMHT-RC - D เว้นระยะห่าง - M สวมหน้ากาก - H ล้างมือ - T คัดกรองวัดไข้ - R ลดการแออัด - C ทำความสะอาด 2. ปฏิบัติมาตรการเสริม SSET-CQ - S ดูแลตัวเอง - S ใช้ซ็อนกลางส่วนตัว - E กินอาหารปรุงสุกใหม่	- การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ การใช้มาตรการอย่างเข้มงวด ถ้าหากมีการแพร่ระบาดมาก ภายในโรงเรียน จะมีการสอนแบบ online แทน onsite เพื่อลดอัตราการติดเชื้อและลดการแพร่ระบาดภายในโรงเรียน	- นักเรียน ครู และบุคลากรขาดความตระหนักในการป้องกันโควิดและเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีอาจจะไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน - ภายในโรงอาหาร มีพื้นที่จำกัด	โรงเรียนควรมีคำสั่งอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามจริง เต็ดขาด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดที่มีจำนวนมาก ขึ้น ได้แก่ การออกคำสั่งงดการเรียนการสอนแบบ On Site รวมถึงงดการทำกิจกรรมร่วมกัน ในกรณีมีการแพร่ระบาดจำนวนมาก จะต้องมีห้องแยกที่ชัดเจน เพื่อแยกนักเรียนที่ตรวจหาเชื้อในโรงเรียน และมีผลติดเชื้อ เพื่อรอให้ผู้ปกครองมารับกลับและนำนักเรียนรักษาตามขั้นตอนของทางการแพทย์ต่อไป	- โรงพยาบาลศูนย์อนามัยที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามาให้คำแนะนำหรือสนับสนุนเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือ และชุดป้องกันโรค ให้แก่ ครู นักเรียน และบุคลากร - ควรมีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เข้ามาช่วยในการดูแลคัดกรอง

ตารางที่ 4.8 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
<p>- T ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน</p> <p>- C ตรวจสอบ</p> <p>- Q คือ กักกันตัวเอง</p> <p>3. ปฏิบัติ 7 มาตรการเข้ม</p> <p>- สถานศึกษาประเมินความพร้อมก่อนเปิดการเรียน ผ่าน TSC+ และรายงานการติดตาม</p> <p>- ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble</p> <p>- จัดระบบให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลและหลักโภชนาการ</p>	<p>ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการของกรมควบคุมโรค</p>	<p>ซึ่งเวลาพักกลางวันทำให้เกิดความแออัดมาก และส่งผลทำให้เกิดการแพร่เชื้อได้รวดเร็ว</p> <p>- นักเรียนบางส่วนมีการปกปิดข้อมูลการติดเชื้อ และมาเรียนตามปกติ</p>	<p>- โรงเรียนควรเน้นการจัดการตามมาตรการเสริม แต่อาจมีมาตรการหลักเข้ามาช่วย เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดมากขึ้น ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกความตระหนักให้นักเรียนทุกคนพึงปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด</p> <p>- ควรมีสื่อออนไลน์ของโรงเรียน ได้แก่ Facebook เว็บไซต์ของโรงเรียน หรือให้ข้อมูลผ่านทางผู้ปกครองอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว และควรมีสื่อประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม เช่น การป้องกันดูแลตัวเองระหว่างติดเชื้อ และการดูแลตัวเองหลังหายจากโรคโควิด และสื่อต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงนักเรียนได้ง่าย เพื่อให้นักเรียนได้รับถึงความรู้ความเข้าใจถึงการป้องกัน และตระหนักถึงโรคระบาดมากขึ้น</p>	<p>- ตรวจสอบเชื้อให้กับนักเรียน รวมถึงช่วยดูแลป้องกันส่งเสริมภายในโรงเรียน</p> <p>- ภายในโรงอาหารควรมีหม้อต้มน้ำสำหรับลวกช้อนส้อมก่อนรับประทานอาหาร</p>

ตารางที่ 4.8 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
- จัดการดำเนินสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน			- จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในปริมาณที่เพียงพอสำหรับรับมือระยะ 3 ได้แก่ สถานพยาบาลในโรงเรียน เตียง พยาบาล ห้องแยกโรค	
ระยะหลังการแพร่ระบาดของโรค				
การสนับสนุนการฟื้นฟูด้านสุขภาพจิต และด้านร่างกาย	- การเตรียมความพร้อมทางการจัดการช่วยเหลือ และเยียวยานักเรียนในทุกระดับชั้น ด้วยการประเมินความต้องการความช่วยเหลือ รวมถึงนักเรียนที่มีผลกระทบต่อโควิด - การเตรียมความพร้อมในด้านสาธารณสุขของเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์	ปัจเจกบุคคล การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอาการ Long Covid การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค covid-19 และการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามมาตรการโรงเรียนจึงได้มีการคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้น การให้คำแนะนำ แนวทางการบำบัดจิตใจ และแนวทางการรับประทาน อาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อ	- โรงเรียนมีแนวทางแก้ไขในด้านการให้กำลังใจนักเรียน การบำบัดจิตใจของนักเรียนให้เป็นผู้ที่ไม่วิตกกังวลมากเกินไป - โรงเรียนมีแนวปฏิบัติด้านโภชนาการ ได้แก่ อาหารเสริมวิตามินต่าง ๆ ที่สามารถช่วยฟื้นฟูร่างกายให้กลับมาปกติ และยังสามารถสร้างความภูมิคุ้มกันได้ ได้แก่ วิตามินซี โดยส่วนใหญ่มักพบในผัก และผลไม้ ผนวกกับการออกกำลังกายที่สามารถช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรง โดยเป็นการออกกำลังกายที่ไม่หักโหมจนเกินไป เช่น การเดินแอโรบิก การคาร์ดิโอ เป็นต้น และ	หน่วยงาน อันได้แก่ สำนักโภชนาการ หรือที่เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร รวมถึงหน่วยงานด้านจิตแพทย์เข้ามาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาที่ดีแก่ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อรักษาและบำบัดสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมถึงการดูแลสุขภาพหลังติดเชื้อโควิดอย่างเหมาะสมและถูกต้อง เพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง

ตารางที่ 4.8 การสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

มาตรการจากกรมควบคุมโรค	การปฏิบัติของโรงเรียน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ	แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ควรเป็นอย่างไร	ข้อเสนอแนะ/ปรับปรุง/แก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - มีการคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้นและให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพจิตทั้งในเรื่อง ภาวะเครียด ซึมเศร้า - มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน (โครงการของอนามัยโรงเรียน) สำหรับนักเรียนให้แนวทางการโภชนาการอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และการออกกำลังกายเพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง 	ร่างกายรวมไปถึงการออกกำลังกายเพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง	<p>ตรวจประเมินสุขภาพข้อเสนอแนะ คือ</p> <p>หน่วยงาน อันได้แก่ สำนักโภชนาการ หรือที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร รวมถึงหน่วยงานด้านจิตแพทย์เข้ามาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาที่ดีแก่ ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อรักษา และบำบัดสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมถึงการดูแลสุขภาพหลังติดเชื้อโควิดอย่างเหมาะสมและถูกต้องเพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง</p>	

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) จากผู้ให้ข้อมูลโดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก และครูและบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการสนทนากลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลและอภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

5.1.1.1 ระยะก่อนการแพร่ระบาดมีการป้องกัน พบว่า เป็นการปฏิบัติตามมาตรการหลัก DMHT-RC ได้แก่ D คือ เว้นระยะห่าง M คือ สวมหน้ากาก H คือ ล้างมือ T คือ คัดกรองวัดไข้ R คือ ลดการแออัด C คือ ทำความสะอาด โดยการปฏิบัติของโรงเรียน-โรงเรียนได้มีการเน้นการปฏิบัติตามมาตรการเบื้องต้นอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ให้นักเรียนสวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือเป็นประจำ และมีการคัดกรองวัดไข้ก่อนเข้าโรงเรียน มีจุดคัดกรองนักเรียน ครู และบุคลากร ก่อนเข้าโรงเรียน จึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยแนวทางการแก้ไข คือ ควรมีคัดกรองวัดไข้ ประเมินอาการเสี่ยง และประวัติเสี่ยง ให้นักเรียน บุคลากร และผู้เข้ามาในสถานศึกษา ทุกคน และต้องสวมหน้ากากอนามัย สามารถใช้จุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ เมื่อสัมผัสกับจุดที่เสี่ยง เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น มีสัญลักษณ์การระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างชัดเจน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเท ทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณต่าง ๆ มีการควบคุมจำนวนนักเรียน ลดแออัด เหลื่อมเวลาหรือลดเวลาทำกิจกรรมให้สั้นลง เท่าที่จำเป็น และควรให้สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ควรเข้ามาดูแลและให้ความรู้ในการป้องกันการดูแลตัวเองจากโรคโควิดให้กับนักเรียน รวมถึงครูและบุคลากร

5.1.1.2 ระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด พบว่า เป็นปฏิบัติตามมาตรการหลัก DMHT-RC ได้แก่ D คือ เว้นระยะห่าง M คือ สวมหน้ากาก H คือ ล้างมือ T คือ คัดกรองวัดไข้ R คือ ลดการแออัด C คือ ทำความสะอาด ปฏิบัติมาตรการเสริม SSET-CQ ได้แก่ S คือ ดูแลตัวเอง S

คือ ใช้ช้อนกลางส่วนตัว E คือ กินอาหารปรุงสุกใหม่ T คือ ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน C คือ สำราจตรวจสอบ Q คือ กักกันตัวเอง ปฏิบัติ 7 มาตรการเข้ม ได้แก่ สถานศึกษาประเมินความพร้อมก่อนเปิดการเรียน ผ่าน TSC+ และรายงานการติดตามการประเมินผลผ่าน MOECOVİD ทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบ Small Bubble จัดระบบให้บริการอาหารตามหลักสุขาภิบาลและหลักโภชนาการ และจัดการดำเนินอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยการปฏิบัติของโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ การใช้มาตรการอย่างเข้มงวด ถ้าหากมีการแพร่ระบาดมาก ภายในโรงเรียน จะมีการสอนแบบ Online แทน Onsite เพื่อลดอัตราการติดเชื้อและลดการแพร่ระบาดภายในโรงเรียน และมีสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับมาตรการของกรมควบคุมโรค ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ นักเรียน ครู และบุคลากร ขาดความตระหนักในการป้องกันโควิด และเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีอาจจะไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ภายในโรงอาหาร มีพื้นที่จำกัด ซึ่งเวลาพักกลางวันทำให้เกิดความแออัดมาก และส่งผลทำให้เกิดการแพร่เชื้อได้รวดเร็ว และนักเรียนบางส่วนมีการปกปิดข้อมูลการติดเชื้อ และมาเรียนตามปกติ โดยมีแนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง ดังนี้ โรงเรียนควรมีคำสั่งอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามจริง เต็ดขาด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดที่มีจำนวนมากขึ้น ได้แก่ การออกคำสั่งงดการเรียนการสอนแบบ Onsite รวมถึงงดการทำกิจกรรมร่วมกัน ในกรณีมีการแพร่ระบาดจำนวนไม่มากจะต้องมีห้องแยกที่ชัดเจนเพื่อแยกนักเรียนที่ตรวจหาเชื้อในโรงเรียน และมีผลติดเชื้อ เพื่อรอให้ผู้ปกครองมารับกลับและนำนักเรียนรักษาตามขั้นตอนของทางการแพทย์ต่อไป โรงเรียนควรเน้นการจัดการตามมาตรการเสริม แต่อาจมีมาตรการหลักเข้ามาช่วย เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดมากขึ้น ได้แก่ การสร้างจิตสำนึก ความตระหนักให้กับนักเรียนทุกคนพึงปฏิบัติด้วยความเคร่งครัด ควรมีสื่อออนไลน์ของโรงเรียน ได้แก่ Facebook ของโรงเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียน หรือให้ข้อมูลผ่านทางผู้ปกครองอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว และควรมีสื่อประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม เช่น การป้องกันดูแลตัวเองระหว่างติดเชื้อและการดูแลตัวเองหลังหายจากโรคโควิด และสื่อต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงนักเรียนได้ง่าย เพื่อให้นักเรียนได้รับถึงความรู้ความเข้าใจถึงการป้องกันและตระหนักถึงโรคระบาดมากขึ้น และจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็น ในปริมาณที่เพียงพอสำหรับรับมือระยะ 3 ได้แก่ สถานพยาบาลในโรงเรียน เติง พยาบาล ห้องแยกโรค ข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงาน อันได้แก่ สาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ศูนย์อนามัย ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำ หรือสนับสนุนเกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือ และชุดป้องกันโรค ให้แก่ ครู นักเรียน และบุคลากร ควรมีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เข้ามาช่วยในการดูแลคัดกรองตรวจหาเชื้อให้กับนักเรียน รวมถึงช่วยดูแลป้องกันส่งเสริมภายในโรงเรียน ซึ่งภายในโรงอาหารควรมีหม้อต้มน้ำสำหรับลวกช้อนส้อมก่อนรับประทานอาหาร

5.1.1.3 ระยะเวลาหลังการแพร่ระบาดของการฟื้นฟู พบว่า เป็นการสนับสนุน การฟื้นฟูด้านสุขภาพจิต และด้านร่างกาย ส่วนการปฏิบัติของโรงเรียน ได้แก่ มีการคัดกรองสุขภาพจิต เบื้องต้นและให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพจิต ทั้งในเรื่อง ภาวะเครียด ซึมเศร้า มีการตรวจสุขภาพประจำปี ให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน (โครงการของอนามัยโรงเรียน) สำหรับนักเรียนให้แนวทางการโภชนาการ อาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และการออกกำลังกายเพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ ปัจเจกบุคคล การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอาการ Long Covid การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามมาตรการ โรงเรียนจึงได้มีการคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้น การให้คำแนะนำ แนวทางการบำบัดจิตใจ และแนวทางการรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อร่างกายรวมถึงการออกกำลังกายเพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง โดยมีแนวทางการแก้ไข ได้แก่ โรงเรียนมีแนวทางแก้ไขในด้านการให้กำลังใจนักเรียน การบำบัดจิตใจของนักเรียนให้เป็นผู้ที่ไม่วิตกกังวลมากเกินไป โรงเรียนมีแนวปฏิบัติด้านโภชนาการ โดยเสริมสร้างให้เด็กได้รับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ เพื่อซ่อมแซมฟื้นฟูร่างกาย และยังทำให้สร้างภูมิคุ้มกันต่อร่างกาย พร้อมทั้งการออกกำลังกายอย่างเหมาะสม เช่น การเต้นแอโรบิค การวิ่งจ็อกกิ้ง เป็นต้น ควรมีตรวจประเมินสุขภาพ ข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงาน อันได้แก่ สำนักโภชนาการ หรือที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร รวมถึงหน่วยงานด้านจิตแพทย์เข้ามาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาที่ดีแก่ ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อรักษา และบำบัดสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมถึงการดูแลสุขภาพหลังติดเชื้อโควิดอย่างเหมาะสมและถูกต้อง เพื่อฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรง

5.1.2 ปัจจัยกำหนดสุขภาพ

5.1.2.1 ปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล คือ นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ตระหนักในเรื่องหากตนเองติดเชื้อ อาจจะแพร่เชื้อไปยังกลุ่มเปราะบาง และจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่น อย่างรุนแรง นักเรียนยังขาดความตระหนักในการดูแลตัวเอง และมีการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อ ซึ่งนักเรียนบางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมเท่าที่ควร พฤติกรรมที่ครูบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองไม่ปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด การไม่คำนึงถึงผลส่วนรวม เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ชอบสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา รวมถึงอุปกรณ์ไม่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการป้องกัน เกิดการขาดแคลน ในช่วงที่ระบาดหนัก

5.1.2.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม คือ พื้นที่ภายในโรงเรียนมีความแออัด ประชากรในโรงเรียน มีจำนวนมาก สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติตาม มาตรการ เนื่องจากมีพื้นที่จำกัดผนวกกับจำนวนครู บุคลากร และนักเรียนมีเป็นจำนวนมาก ผนวก อุปกรณ์มีไม่เพียงพอในการป้องกัน เช่น ห้องเรียนบางห้องไม่มีเจลแอลกอฮอล์มากพอสำหรับนักเรียน ห้องน้ำสกปรกเนื่องจากกลุ่มแม่บ้านไม่เพียงพอซึ่งห้องน้ำในโรงเรียนมีหลายห้อง โรงอาหาร และสหกรณ์ มีพื้นที่จำกัดไม่เพียงพอต่อการรองรับนักเรียน จึงต้องมีการพักกลางวันเป็นรอบ

5.1.2.3 ปัจจัยด้านระบบและกลไก คือ ทางโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้ง คณะทำงานที่รับผิดชอบงานด้านโรคระบาดภายในโรงเรียน และไม่มีการปรับแนวทางปฏิบัติ DMHT-RC ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ คือ การขาดความตระหนัก และการไม่ระวังตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ทุกกลุ่มต้องมีการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เกิดการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งส่วนใหญ่การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 คือ มาตรการกระทรวงสาธารณสุข มาตรการการควบคุมโรค ที่ได้กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้ทุกคนในโรงเรียนปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปรับตัวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีราชบูรณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีราชบูรณะ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวของนักเรียน จาก การสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนมีการปรับตัวในการเรียน โดยมีการพยายามจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี มาใช้ร่วมกับการเรียน ด้านสังคมนักเรียนมีการรับรู้ถึงมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค รวมถึงสามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านอารมณ์ นักเรียนมีการควบคุมอารมณ์ได้แม้ว่าจะเจออุปสรรคต่าง ๆ มีการเข้าใจถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคได้ ในการดำเนินชีวิตนักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเรียนได้ ในรูปแบบวิถีแบบใหม่ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรกานต์ อ่อนชาผิว และสุชาดา นันทะไชย (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ใน สถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ในช่วงโควิด 19 ตามนโยบายการเรียนการสอนออนไลน์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ เกิดจากงบประมาณที่มีไม่เพียงพอ นักเรียนยังขาดความตระหนักต่อโรคโควิด 19 และไม่สอดคล้อง ต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 รวมถึงปัญหาที่ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีความพร้อมในเรื่องของเทคโนโลยีทางการเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนของตนให้มีแนวทางการป้องกันที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อที่จะได้แนวทางที่สามารถปฏิบัติได้จริง

5.3.2 ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในช่วงการระบาดของการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 และควรการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาของโรคระบาดไปในวิชาเรียนในเรื่องของการเกิดโรค การแพร่ระบาด การป้องกันโรคให้กับนักเรียน

5.3.3 ผู้ปกครอง ควรสร้างจิตสำนึกจากภายในครอบครัวเพื่อให้เกิดความตระหนักแก่บุตรหลานของท่าน โดยให้ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด เพื่อลดการระบาดของแพร่เชื้อทั้งภายในครอบครัวและชุมชน

5.3.4 นักเรียน ควรมีความตระหนัก ในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคโคโรนาไวรัส 2019 มากขึ้น เพื่อลดการแพร่เชื้อภายในสถานศึกษา รวมถึงแพร่เชื้อไปยังครอบครัวและกลุ่มเปราะบาง

5.3.5 ชุมชน ภายในชุมชนควรมีการสร้างเข้มแข็ง ในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคโคโรนาไวรัส 2019 เพื่อลดการระบาด ลดการแพร่เชื้อภายในชุมชน

5.3.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการระบาดของโรค รวมถึงการป้องกัน และควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคให้กับทางสถานศึกษา ควรมีการติดตาม เฝ้าระวัง การระบาดภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค. (2564). แนวทางการป้องกันควบคุมโควิด. จาก <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1271420220510043552.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2565). คำแนะนำการป้องกันตนเองและการปฏิบัติด้านสุขอนามัยในโรงเรียน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). จาก <https://shorturl.asia/saPvE>. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566.
- กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). คู่มือเปิดเรียนอย่างมั่นใจ ปลอดภัยไร้โควิด 19. จาก <https://hp.anamai.moph.go.th/th/teenager-emag/download/?did=207334&id=82238&reload=>. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). การสำรวจอนามัย และสวัสดิการ. จาก www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/สวัสดิการสังคม/อนามัยและสวัสดิการ.aspx. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566.
- ศิริกัญญา ศิริเลิศ สกิตพร เขาวนชัย และวิทยา จันทร์ศิลา. (2565). แนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของโรงเรียนบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. *วารสาร ร.ร.แก่นสาร*, 7(6), 225-235.
- สรินญา มารศรี และประยูร แสงใส. (2563). วิธีสอนทางเลือกของครูสังคมศึกษาในยุคสถานการณ์โควิด 19. *วารสาร มจร อุบลปริทัศน์*, 6(2), 766-778.
- วินิจ ผาเจริญ และคณะ. (2021). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยวัยเรียนกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19. *วารสารปัญญาภิธาน*, 6(1), 1-14.
- วิทัศน์ ฝักเจริญผล และคณะ. (2563). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 4(1), 44-61.
- นิภาพร เอื้อวิณะโชติมา. (2559). ปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพของประชากร. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 25(1), 146-156.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

ดิฉันนางสาวเพียงรวี รัตนมณี เป็นนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการจัดการระบบสุขภาพ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขณะนี้กำลังทำวิจัยการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสูงสุด และเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา จึงขอความร่วมมือและสนับสนุนจากท่านในการให้ข้อมูล โดยการให้ข้อมูลจะเป็นไปตามความสมัครใจของท่าน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการเก็บข้อมูลโดยสนทนากลุ่มจะขอความร่วมมือจากครู บุคลากร นักเรียน ตลอดจนท่านผู้ปกครอง ในการเก็บข้อมูล ซึ่งจะขอบันทึกเสียง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน สำหรับข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ หากเมื่อใดที่ท่านไม่พร้อมจะให้ข้อมูลสามารถที่จะปฏิเสธและออกจากกรวิจัยได้โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน และบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและสร้างแนวทางที่สามารถลดปัญหาของโรคระบาดภายในสถานศึกษา หรือองค์กร และเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมถึงองค์กรต่างๆได้

ในการเข้าร่วมให้ข้อมูลวิจัยครั้งนี้หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ สามารถติดต่อสอบถามผู้ทำวิจัยโดยตรงตามหมายเลขโทรศัพท์นี้ คือ 08 2778 8941 การวิจัยครั้งนี้จะประสบความสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือ การสนับสนุนจากท่าน จึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

เพียงรวี รัตนมณี
ผู้วิจัย

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)

ข้าพเจ้า (นาย /นาง /นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
 อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย ในโครงการวิจัยเรื่อง การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้าได้ฟังคำอธิบายโครงการวิจัยจาก นางสาวเพียงรวี รัตนมณี ได้รับทราบถึง
 รายละเอียดโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ และขั้นตอนตลอดจนถึงผลประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับ

และข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเพื่อการวิจัยเท่านั้น
 โดยจะมีการวิเคราะห์แบบภาพรวม ผู้วิจัยจะต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากข้าพเจ้าเป็นความลับ ทั้งนี้ข้าพเจ้า
 สามารถถอนตัว หรือไม่เข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อข้าพเจ้าในอนาคต

หากข้าพเจ้ามีข้อสงสัยหรือมีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถ
 ติดต่อ นางสาวเพียงรวี รัตนมณี โทรศัพท์ 08 2778 8941 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง และหากได้รับ
 การปฏิบัติที่ไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงต่อผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถขอรับคำปรึกษา/
 แจ้งเรื่อง/ร้องเรียน ได้ที่สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 0 7428 2900
 ได้ในวันและเวลาราชการ

ข้าพเจ้า เข้าใจข้อความในเอกสารผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือเจตนายินยอมนี้แล้ว
 ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ตอบคำถาม และได้ลงลายมือชื่อหรือให้นักวิจัยผู้ที่อ่านให้
 ข้าพเจ้าฟังลงลายมือชื่อในใบแสดงความยินยอมให้ข้อมูลแทนข้าพเจ้า

ลงชื่อ .....

(นักวิจัยผู้ลงนามแทน)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

(ผู้ตอบแบบสอบถาม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ภาคผนวก ข
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
เรื่อง การจัดการการติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 21-30 ปี

2. 31-40 ปี

3. 41-50 ปี

2. มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. มัธยมศึกษาตอนต้น

2. มัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ปริญญาตรี

4. ปริญญาโท

5. ปริญญาเอก

4. อาชีพ

1. รับจ้าง

2. นักเรียน

3. รัฐวิสาหกิจ

4. ข้าราชการ

5. อื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

1. 10,000 – 20,000 บาท

2. 20,001 – 30,000 บาท

3. 30,001 – 40,000 บาท

4. 40,001 – 50,000 บาท

5. มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

1. สถานการณ์การติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ในระยะก่อนการแพร่ระบาด ด้านการป้องกัน ควรมีมาตรการการควบคุมโรคอย่างไร ปัจจุบันโรงเรียนมีการปฏิบัติเช่นไร ปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ และคิดว่าควรมีข้อปรับปรุง แนวทางในการจัดการอย่างไรให้เหมาะสม หน่วยงานใดต้องเข้ามาช่วยส่งเสริมในการป้องกัน

.....
 .....

2. สถานการณ์การติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ในระยะระหว่างมีการแพร่ระบาด ด้านลดความรุนแรง ควรมีมาตรการการควบคุมโรคอย่างไร ปัจจุบันโรงเรียนมีการปฏิบัติเช่นไร ปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ และคิดว่าควรมีข้อปรับปรุง แนวทางในการจัดการอย่างไรให้เหมาะสม หน่วยงานใดต้องเข้ามาช่วยส่งเสริมในการป้องกัน

.....
 .....

3. สถานการณ์การติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา ในระยะหลังการแพร่ระบาด ด้านการฟื้นฟู ควรมีมาตรการการควบคุมโรคอย่างไร ปัจจุบันโรงเรียนมีการปฏิบัติเช่นไร ปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการ และคิดว่าควรมีข้อปรับปรุง แนวทางในการจัดการอย่างไรให้เหมาะสม หน่วยงานใดต้องเข้ามาช่วยส่งเสริมในการป้องกัน

.....
 .....

